

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel
Gratis en onbetaalbaar sinds 1983

de Moeial

December-Januari 2011-2012

Kredietwaardigheid De Moeial nog steeds AAA

Tweejarige master - Žižek - Orban - Mister Heavenly - FEF - Pathshala - Nederland

Versijnt maandelijks gedurende het hele academiejaar, behalve tijdens het winterreces (januari en februari) en de zomervakantie (juli, augustus en september)

December 2011 - Inhoud

Pagina 12

Pagina 25

Pagina 26

3. **Edito**
En de soufleurs bleven fluisteren
Hoofredacteur
4. **Nieuwsflits Onderwijs**
5. **Invoerdatum tweejarige master eindelijk definitief**
"Het spel is nog niet gespeeld"
Ruben Claesen
7. **Versplintering bij Franstalige studentenkoepel FEF**
Tijdingen van over de taalgrens
Nathaniël Bovin
8. **Stomme Hollanders**
Nederlandse studiefinanciering takelt af
Stéphanie Romans
10. **De privé op de VUB**
Van gadgets tot headhunting
Tijn Eerdekens
12. **Brussel, maatschappelijk vuil**
Stiefmoederlijk Vlaanderen
Nathaniël Bovin
13. **Sélectionner, une fausse bonne idée**
Carte Blanche
Michael Verbauwhede
14. **Wereldverbeteraars naar Bangladesh**
Naar school op een bamboefiets met project Pathshala
Stéphanie Romans
16. **Al Brussel dat de klok sloeg**
Fotoreportage: Expo '58
Sarah Fellahi
18. **De democratie is dood. Leve de democratie!**
De erosie van 150 jaar democratische strijd door de wetten van de vrije markt
Joren Janssens
20. **There is something rotten is the state of Capitalism**
Slavoj Žižek deed Brussel aan
Jurgen Masure
22. **Xenofobie en een falend Europees beleid in Orbanistan**
Anderhalf jaar radicale verrechtsing onder Viktor Orban in Hongarije
Joren Janssens
24. **Het Nieuws van Morgen**
Gefluister in de wandelgangen
Kenneth Pontzele
25. **Het Vrije Blauwzuurtje**
26. **Sans-papiers op VUB: Engagez-vous!**
Theater: Gij die mij niet ziet
27. **Muziekinterview met Mister Heavenly**
"SM-clubs zijn de reden van ons bestaan"
Piet Van de Velde
28. **VUB's muziekcène**
Twee beloftevolle bands van bij ons
Paola Verhaert
30. **Agenda**
31. **Cafétip**
Colofon
32. **Achterflap**

Het eerste bedrijf van het academiejaar nadert zijn einde. De student 'studeert', de docent 'doceert', de instellingsbonzen bedisselen. We missen één actor: de studentenvertegenwoordiger. Aan de VUB is die gelukkig met het kleinnood. Een kooi went wel. Bijten doe je niet in de hand die je voedt maar in de vergaderbroodjes die de hand betaalt. Op Vlaams niveau ligt hij dan weer apegapend in de hoek waar de klappen zijn gevallen. Murw na al de vergaderingen, tureluurs van de dossiers, ontmoedigd door het tekort aan steun van (nog) niet studentenvertegenwoordigend Vlaanderen. *We are the 1 percenters*. Fundamentele analyses dringen zich op.

Allereerst het overkoepelende niveau, de Vlaamse Vereniging van Studenten. Twee bestuurders, enkele mandatarissen, vier ondersteunende stafmedewerkers en een algemene vergadering die bestaat uit afgevaardigden van de studentenraden. Met meer riemen roeit de gesprekspartner voor de Vlaamse overheid niet. Door de bank genomen een kern van een twintigtal studenten die 200.000 collega's vertegenwoordigen. Eén per tienduizend. Hoewel, vertegenwoordigen? Het wordt tijd om in te zien dat er van de vertegenwoordigende functie van VVS niet veel meer overblijft. Zaakwaarneming is al wat de klok nog kan slaan. De Vlaamse overheid, het ministerie van onderwijs, de instellingen: allemaal hebben ze de stem van de student geïnstitutionaliseerd middels VVS.

Ongetwijfeld met de beste bedoelingen, en niet te vergeten iets dat de student zelf verworven heeft, maar het huidige model is gedoemd om zichzelf keer op keer de vernieling in te rijden.

Alle studentenraden in Vlaanderen moeten immers gaan beseffen dat VVS bij hen begint. Door hun studentenpopulaties jarenlang te weinig warm te maken voor de Grote Onderwijsthema's als studiekosten, huisvesting, mobiliteit, internationalisering of onderwijsdossiers als de tweejarige master voor de humane wetenschappen, is men net in deze patstelling terechtgekomen. Ook de VUB-Studentenraad draagt hier trouwens verantwoordelijkheid: het is al te makkelijk om alles wat VVS aangaat weg te stoppen in een werkgroep en vervolgens maar te laten betijen, ook al is dat een vooruitgang ten opzichte van de jaren vóór 2010-2011. De Studentenraad heeft op papier enkel een informatieplicht ten opzichte van zijn studentenpopulatie, maar dat is veel en veel te weinig. Waar blijft het groter plaatje, de inhoudelijke sensibilisering, en ja ook de actie?

De enige manier waarop studentenvertegenwoordiging kan werken is immers door te beginnen bij de basis, de student. Dat gebeurt niet meer. VVS betaalt de prijs, want als koepel zijn zij afhankelijk van het lokale engagement en de doorstroming die bij de instellingen gebeurt. En daar knelt het schoentje. Zo zijn studentenverkiezingen op de VUB niets meer dan een race om de kiesdrempel te behalen. De zitjes moeten bevolkt zijn, de molen moet blijven draaien. Als die drempel niet gehaald wordt, wordt de niet-stemmende student met de vinger gewezen, want stemmen is een morele plicht.

Stemmen, voor welke organen? Een Raad van Bestuur waar het leeuwendeel van de documenten en de info niet naar buiten mag. Een Onderwijsraad waar in de curriculumwijzigingen in hoog tempo worden goedgekeurd en waar de

student, net als in de Raad van Bestuur, blij mag zijn als er naar zijn algemene opmerkingen over de moeilijke dossiers geluisterd wordt. Een plenaire vergadering die zich onledig houdt met het stemmen van morele en financiële verslagen van diensten als Vrij Onderzoek, XL Air of deze eigenste studentenpublicatie (als men dat al niet vergeet), het oplossen van de overwegend financiële of statutaire problemen van klakkenclubs en het toekennen van subsidies uit de eigen Projectpot om snoepreisjes naar Les Arcs te financieren. Geen wonder dat er ieder jaar weer problemen rijzen bij het absentisme van heel wat verkozenen (balans na de installatievergadering en drie plenaire zittingen: slechts 5 van de 21 verkozenen waren op alle vier aanwezig). Zelfs Yves Letorme krijgt dit niet verkocht.

Terug even uitzoomen naar het Vlaamse niveau. Na de studentenverkiezingen wordt er uit die vijver van enkele honderden studenten in heel Vlaanderen gevist om VVS te laten draaien. Als die dan ook nog eens afgeschrikt worden door de gigantische dossierhoeveelheid, een overvolle agenda en gebombardeerd worden in muisgrijs jargon als HBO 5 en accreditatiecommissies, is het eerder toeval dan berekening dat VVS al eens een werkingsjaar heeft

waarin de inhoud primeert boven de bestuursproblemen. Het

zijn echter niet enkel de lokale studentenraden die schuld

treft: ook VVS heeft deze situatie mee in de hand

gewerkt door het eigen belang te laten vertolken door

de lokale studentenraden en te hopen op hun

goodwill om vooruit te kunnen. De boeg radicaal

omgooien naar het model van de Franstalige

studentenkoepel (Fédération des Etudiants

Francophones), die zich nog ongezouten

profileert als syndicale organisatie, is niet zalig-

makend en in de praktijk op dit moment mis-

schien onhaalbaar, maar meer in de richting evo-

lueren van een organisatie waar actie en studenten-

vakbond geen vieze woorden zijn, is nastrevenswaardig.

Protesteren is immers iets dat een organisatie kan verleren, zo

bleek na de actie tegen de invoerdatum van de tweejarige master voor

humane wetenschappen. Helemaal fout liep het. Bij de Leuvense

studentenraad zat de mot erin en liet men het protest maar voor wat het was,

de Antwerpse studenten slaagden er zelfs in om zich te profileren als

tegenstanders van de tweejarige master en de UGent protesteerde wel, maar

pas een dag ná Antwerpen. Intussen zag de VUB-Studentenraad al lang de

bomen door het bos niet meer en dus bleef het ook in Brussel stil.

Intussen is er een speciale VVS-commissie opgericht die op korte termijn op-lapwerk moet verrichten en ervoor moet zorgen dat de druk op de schouders van het bestuur verlicht wordt. Interessanter is het studentencongres, specifiek in het teken van participatie, dat de commissie gaat beleggen. Als alle studentenraden hier massaal op zouden inzetten, zou dat congres een nieuwe start kunnen betekenen voor studentenvertegenwoordiging in Vlaanderen. Misschien moeten we dan niet gaan hopen op een ravissante verhoging van de inschrijvingsgelden om het besef opnieuw te laten neerdalen dat de basiswaarden van ons onderwijsstelsel - democratisch, sociaalvoelend, open en kwaliteitsvol - iets zijn van ons allemaal waarvoor we moeten blijven vechten. KUL of VUB, hogeschool of universiteit, het student zijn verenigt ons uiteindelijk. ♦

Nieuwsflits Onderwijs

- De tweejarige master voor humane wetenschappen wordt met één academiejaar uitgesteld. Dat hebben de universiteiten samen beslist. Hierdoor zal die tweejarige master pas in het academiejaar 2015-2016 zijn intrede doen. Oorspronkelijk was dat voorzien voor 2014-2015, maar na studentenprotest in Gent en Antwerpen, is de invoerdatum uitgesteld. Michiel Horsten, voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), liet in een persbericht optekenen verheugd te zijn en dat het "voor de studenten noodzakelijk was geïnformeerd te zijn over de studieduur voor ze hun bacheloropleiding aanvangen."

- Diezelfde VVS probeert intussen het interne manco aan mankracht op te lossen. Er zijn nog altijd maar twee bestuurders, veel te weinig om de veelheid aan dossiers het hoofd te bieden, en na het ontslag van een extern mandataris, die zich vooral bezighield met het diversiteitsluik, is er nog wat extra werk op een kleiner aantal schouders terechtgekomen. In een speciaal daarvoor opgerichte werkgroep, de Commissie Intern Bestuursprobleem, proberen leden van de algemene vergadering intussen om op korte termijn de bestuursploeg uit te breiden. Hun adviezen moeten wel nog eerst ter goedkeuring op de plenaire VVS-vergadering verschijnen.

- De optocht in het teken van Sint-Verhaegen is in mineur geëindigd. In de vooravond van 18 november kwam er op de Lombardstraat een jongeman onder de wielen van een praalwagen. Hij overleefde het ongeval niet. Een schok voor onder meer de VUB-gemeenschap, die meteen massaal zijn steunbetuigingen overmaakte. Intussen liet rector Paul De Knop al weten dat er aan St.-Vé niet getornd zal worden, al moet de aanpassing van sommige onderdelen misschien overwogen worden. Zo wordt er gekeken of de optocht op de Zavel zelf een einde zou kunnen nemen. Nu gaat de optocht, na een paar uur stilstand op de Zavel, nog stapvoets verder richting Beurs.

- In Nederland staan verschillende delen van de studiefinanciering op de tocht. Nadat de zoge-

naamde langstudeerboete een feit werd, zullen er tegen het volgende academiejaar nog enkele besparingsmaatregelen van kracht zijn. Tenminste, als het aan staatssecretaris van Onderwijs Halbe Zijlstra en Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart, minister van Onderwijs ligt.

Deze maand nog zal de Tweede Kamer stemmen over de afschaffing van de prestatiebeurs (lening voor de nominale studieduur die na het behalen een van diploma binnen tien jaar omgezet wordt in een gift, nvdr.) aan masterstudenten, aanvullende studies en het studentenreisproduct. De Landelijke Studentenvakbond vreest een extra drempel voor studenten in spe om aan een master te beginnen. Bovendien zou er geen uitzondering gemaakt worden voor studenten die dit jaar al aan de master begonnen zijn, ook zij zouden gaan vallen onder de nieuwe regeling en dus geen aanspraak meer maken op de prestatiebeurs. In plaats daarvan kunnen zij een lening aangaan tegen een lage rente, en zal de terugbetalingstermijn van vijftien naar twintig jaar worden verhoogd. (*Lees er meer over op pagina 8.*)

- De studentenraad van de associatietandem VUB-Erasmushogeschool Brussel is alvast langs VUB-zijde verkozen. Vijf VUB-studenten zullen in Bast (Brusselse associatie-studentenraad) gaan zetelen. Wegens organisatorische redenen werd er voor gekozen om die verkiezing in oktober te houden, buiten het normale verkiezingsseizoen. De andere verkiezingen (Raad van Bestuur, Onderwijsraad, plenaire Studentenraad) zullen zoals vanouds wel gewoon in april plaatsvinden. Op de Bast-verkiezingen aan de Erasmushogeschool is het wel nog even wachten. (*Een uitgebreider artikel over Bast is te lezen op de website van De Moeial.*)

- Ook woelige tijden zijn het voor, FEF (Fédération des Etudiants Francophones), de Franstalige tegenhanger van VVS. Eerst was er het opstappen van Ludovic Voet, voorzitter van de Federale Raad, die in opspraak was gekomen wegens belangenvermenging met zijn functie binnen Co-

mac. Aansluitend stapten de studentenraden uit Bergen en Namen uit de overkoepelende studentenvakbond. Inmiddels is Voet al vervangen door een triumviraat (Jérôme Lechien, Kévin Henry en Jérôme Van Ruychevelt) en is er een covoorzitter aangeduid (Johan Verhoeven, UCL) die Michael Verbauwhede (ULB) moet gaan bijstaan als voorzitter van de Raad van Bestuur.

- De opdracht voor het architecturale plan van de nieuwbouw op Campus Etterbeek (zie Moeial, editie November) is uitgeschreven. Een persbericht geeft meer toelichting: "Het ontwerp zal de synergie tussen de stad en de campus vergroten. Het gebouw wordt door de prominente locatie langs de Brusselse Triomfstraat een imagobepalend visitekaartje van de campus. De Vrije Universiteit Brussel zet in op architectuur die gebaseerd is op een duurzaam concept. Het ontwerp van de studentenkamers moet ecologisch zijn. Niet alleen moeten de bouwmaterialen lang meegaan, maar ook de biodiversiteit moet gestimuleerd worden. Het groene snoer van grasperken, struiken en bomen op de campus wordt versterkt. Op het vlak van energieverbruik gaat de Vrije Universiteit Brussel zelfs een stap verder dan wettelijk is opgelegd. Duurzaamheid heeft ook een sociale dimensie. De nieuwe studentenkamers, leslokalen en onderzoeksruidten zullen een bijdrage leveren in het stimuleren van het campusleven voor studenten en universiteitsmedewerkers."

- De ULB heeft in het Brussels parlement een colloquium over studentenhuisvesting georganiseerd. De niet verrassende conclusie luidde dat er veel te weinig koten zijn in Brussel. Zo kampt de ULB met een tekort van 5000 koten. Dat heeft vaak kleine koten voor een veel te hoge huurprijs tot gevolg. Men pleit dan ook voor nieuwe studentenhomes, huurcheques en geplafonneerde huurprijzen. Ook wordt er gekeken of kantoorgebouwen een herinrichting tot studentencomplex kunnen ondergaan. ♦

Zin om mee te werken? Kom dan eens naar een redactievergadering!

Elke woensdag (uitgezonderd examenperiode) om 20 uur

Adres: Triomfstraat 35, 1160 Oudergem

Invoerdatum tweejarige master eindelijk definitief

"Het spel is nog niet gespeeld"

DOOR RUBEN CLAESEN
FOTO'S: SARAH FELLAHI

Op den duur is het allemaal niet meer te volgen. De invoerdatum van de tweejarige master voor humane wetenschappen is eindelijk afgeklopt, maar eigenlijk is dat zo ongeveer het enige waaromtrent zekerheid bestaat. Of toch: dat er nog heel wat werk op de plank ligt. In een poging om het allemaal even rustig op een rijtje te zetten, gingen we ons licht opsteken bij Yvette Michotte (VUB-vice-rector Onderwijs), Sabe De Graef (vicevoorzitter Onderwijs, VUB-Studentenraad) en Jo Coulier (vakbondsafgevaardigde voor ABVV op de VUB).

Het studentenprotest in Gent en Antwerpen van midden november heeft zijn effect niet gemist. Daar waar de tweejarige master voor humane wetenschappen normaal gezien zijn aanvang zou nemen in het academiejaar 2014-2015, kwamen de rectoren nu op hun stappen terug. Gevolg: één academiejaar uitstel tot 2015-2016.

De VUB-administratie zit er niet echt verveeld mee. "De invoerdatum was voor ons niet echt van belang", aldus Yvette Michotte. Het centrum van de besluitvorming lag in de VLIR, de Vlaamse Interuniversitaire Raad, waar de vier universiteiten (VUB, KUL, UGent en UA Antwerpen) samen mee het beleid uitstippelen. Michotte: "We hebben ons loyaal opgesteld tegenover de beslissingen die daar genomen zijn. De hervorming ligt al lang op tafel, maar de dossiers hadden steeds maar vertraging en de invoerdatum werd alsnog verplaatst. Totdat we echt besloten: het wordt 2014-2015."

Bric-a-brac

Dat veroorzaakte heel wat opschudding bij de studenten. "Hun argument was valabel", gaat Michotte verder. "Studenten die al aan hun eerste bachelor begonnen waren, waren op het moment van hun inschrijving niet zeker dat ze een tweejarige master voorgeschoteld zouden krijgen, ook al hadden alle universiteiten - de VUB inclusief - hen gewaarschuwd dat het er misschien aan zat te komen." Getuigenissen van heel wat studenten spreken dat echter tegen. Ook Sabe De Graef, vicevoorzitter Onderwijs voor de VUB-Studentenraad, plaatst er enkele kanttekeningen bij: "Op de websites van de faculteiten zou er iets van vermeld staan, maar ik heb daar alvast niets van gezien. Het is wel de bedoeling dat de studenten op een behoorlijke manier

worden ingelicht. Nu, vier jaar geleden zetelde ik in de Vakgroep Geschiedenis, en toen al werd er gewag van gemaakt. Het zal zo wel ieder jaar gegaan zijn. Plots is dat dossier heel concreet geworden en ik denk niet dat de studenten zich daar bewust van waren. Nu goed, we hebben enorm veel inspanningen geleverd om die invoeringsdatum te verplaatsen. Dat was een succes, maar het is belangrijk om nu weer met de beide voetjes op de grond te komen en te beseffen dat het spel nog niet gespeeld is."

Dat spel is de concrete invulling van de tweejarige master, iets dat nog helemaal niet duidelijk is. Faculteiten moeten hun programma's nog opstellen en, bovendien, nog erkend krijgen door de Erkenningscommissie (orgaan opgericht door de Vlaamse regering, bevolkt met deskundigen, nvdr.). Die dossiers zitten nu in de pijplijn. De studentenvertegenwoordigers zullen dus vooral op facultair niveau bij de pinken moeten blijven. "De vertegenwoordiging in de faculteitsraden zal heel belangrijk zijn", zegt De Graef. Daar zullen we op moeten focussen in plaats van op de hoge organen waar we niet altijd een even grote rol spelen. Daar kunnen studenten samen met proffen en assistenten van hun vakgroep beslissen over de concrete programma-invulling. De link tussen de Studentenraad en de facultaire vertegenwoordiging kan trouwens nog heel wat beter. Daar moeten we aan werken." Jo Coulier, hoofdafgevaardigde van het ABVV, is kritischer gestemd: "Ik vermoed en vrees dat men, net zoals bij de Bologna-hervorming, er een bric-a-brac van zal maken en te weinig zal stilstaan bij het uittekenen van een pedagogisch project. Het is niet de bedoeling om de cursussen bijvoorbeeld uit te smeren over twee jaren. Ik hoop natuurlijk dat men het op een ernstige ma-

Sabe De Graef

nier zal aanpakken, maar – laat ons daar geen illusies over maken – het gebrek aan middelen zal het inhoudelijk uitwerken van de tweejarige master hypothekeken."

Zonder boe of ba

Dat brengt ons bij het financiële plaatje. Een extra jaar betekent extra kosten voor de instelling. Althans, dat zou men toch denken. De Graef: "Toen ik samenzat met een andere studentenvertegenwoordiger, hebben we de dossiers van Wijsbegeerte en Geschiedenis van alle Vlaamse universiteiten bekeken. Vrijwel elke instelling stelde *zonder boe of ba* dat ze geen extra middelen nodig zouden hebben. Dat is gewoonweg onmogelijk. Extra geld zal nodig zijn, niet alleen voor de tweejarige programma's, maar ook voor studentenvoorzieningen." Coulier ziet hetzelfde probleem: "De proffen zijn nu al overbelast. Het is maar de vraag of ze gemotiveerd genoeg zijn om diepgaand te investeren in die extra cursussen. Niet uit onwil, maar gewoon omdat het praktisch onhaalbaar is."

"Ik vermoed en vrees dat men, net zoals bij de Bologna-hervorming, er een bric-a-brac van zal maken."

"Ik heb voorlopig nog geen pedagogische argumenten gehoord die mij echt kunnen overtuigen. Een meerwaarde voor het diploma? Dat geloof ik niet echt."

Rest de vraag: komt er extra geld? Michotte: "Niet meteen. Het financieringsmodel voor de universiteiten rekt vertraagd door en zal dus pas zijn volledige uitwerking hebben vijf jaar na de invoering. Dat is ook een van de redenen waarom de vier universiteiten de dossiers samen moeten indienen: zal hun capaciteit, qua dossiers en middelen, volstaan? Vandaar dat de minister dat ook gekoppeld heeft aan rationalisatie. Universiteiten zullen ook voor de tweejarige master nauw met elkaar samenwerken om zo te kunnen besparen op zelfstandig (ZAP) en assisterend (AAP) personeel. Dat resulteert dan in uitwisseling van opleidingsonderdelen en keuzevakken, het verdelen van specialismen... In concreto betekent dat dat de VUB vooral zal gaan samenwerken met de UGent en de ULB, als de N-VA ons dat tenminste qua taalbeleid zal toestaan. Het geld komt immers nog steeds uit Vlaanderen.

"Kritiek punt is de erkenning van de dossiers. Die beoordeling moet nog gebeuren. Ik vind er geen

Jo Coulier

doekjes om, maar als VUB hebben we het nu eenmaal moeilijk met de nodige capaciteit. We hebben veel minder middelen dan Leuven of Gent. We kunnen ons onderwijskorps niet extra taken blijven geven. Alles hangt ervan af door welke bril de Erkenningscommissie de dingen zal bekijken. Ik denk dat ze alle universiteiten de kans zullen geven en dat de VUB krediet krijgt. Mocht dat niet zo zijn, dan zijn er twee opties. Ofwel zullen we geen tweejarige masters mogen aanbieden, wat natuurlijk catastrofaal zou zijn. Ofwel, meer waarschijnlijk, zullen we meer moeten gaan samenwerken."

Doctoreren aan de ULB

Of de VUB dan niet het kleine broertje van Gent zal worden? "Dat zou ik niet durven zeggen", gaat Michotte verder. "Op vlak van onderzoek en kwaliteit is er geen verschil. Wat wel waar is, is dat we te weinig studenten hebben en ons eigenlijk onder de Soete-norm (onofficiële toetsing die Luc Soete in zijn rapport over rationalisering van het hoger onderwijs van 2008 verwerkte, nvdr.) bevinden. We zijn een partner van Gent en Gent heeft daar ook alle belang bij. Wat de rector van de UGent ook mag beweren. Hij heeft zich daar trouwens al voor verontschuldigd." (Rector Van Cauwenberghzei in september in De Morgen dat de UGent de VUB in leven hield, nvdr.)

Een mens zou bijna de kern uit het oog verliezen. Die tweejarige master, is dat eigenlijk wel nodig? Volgens Michotte alvast wel. "En daar zijn vier goeie redenen voor. Allereerst is er de internationale erkenbaarheid. In het buitenland - zelfs aan de ULB - is de norm twee jaar. Zo is een VUB-student niet aan zijn ULB-doctoraat mogen beginnen omdat hij maar een eenjarig traject had doorlopen. Vervolgens is er het zogenaamde thesisjaar, dat veel studenten aan hun eenjarige master plakken. Dat wijst er toch op dat er een probleem is met de invulling van de master. Ten derde is er de factor van de internationalisering. Tegen 2020 moet 20 procent van de EU-studenten een internationale ervaring achter de rug hebben en dat is heel moeilijk in te planten in een eenjarige master. En ten slotte zijn er de stages die we beter in de opleiding kun-

Yvette Michotte

nen integreren."

Communication problem

Jo Coulier heeft het daar moeilijk mee. "Ik heb voorlopig nog geen pedagogische argumenten gehoord die mij echt kunnen overtuigen. Een meerwaarde voor het diploma? Dat geloof ik niet echt. Als je het op lange termijn overschouwt, is er al een tendens van studieduurverlenging aan de gang. Masterdiploma's zijn de norm geworden, dat was vroeger veel minder het geval. Bovendien is er ook nog eens de verhoging van de studiekost. Je kan je afvragen of die wel te verantwoorden is in verhouding met de extra inhoud die studenten zullen krijgen. De verlenging van de studieduur zal immers niet betekenen dat je twee keer zoveel zal leren."

De studenten zijn wel gewonnen voor de tweejarige master. "Mits de inhoud van de programma's van goede kwaliteit zal zijn", zegt De Graef. Ze betreurt ook dat er in Brussel geen actie van de grond gekomen is tegen de invoerdatum. "Ik had persoonlijk gehoopt op een gezamenlijke actie, gecoördineerd vanuit de overkoepelende Vlaamse Vereniging van Studenten, maar dat is er niet echt van gekomen. Een en ander is misgelopen met de communicatie, maar onze eis is uiteindelijk toch ingewilligd. Dat is het belangrijkste, want het is in het belang van de student in Vlaanderen en Brussel dat het uitstel er gekomen is." ◆

Versplintering bij Franstalige studentenkoepel FEF

Tijdingen van over de taalgrens

DOOR NATHANIËL BOVIN

De FEF (Fédération des Étudiants Francophones, overkoepelende studentenraad in de Franstalige Gemeenschap, nvdr.) staat onder druk. Eind oktober lieten de studentenraden van Namen (FUNDP (AGE)) en Bergen (ORE-Mons) verstaan niet langer deel te willen uitmaken van de koepel.

Directe aanleiding zou een bezoek zijn geweest van Ludovic Voet aan de universiteit van Namen, waar deze eerst in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Federale Raad van de FEF sprak, en later deelnam aan een wervingsactiviteit van Comac (jongerenbeweging van de PVDA+, nvdr.). In Namen en Bergen vond men dat dit eens te meer het bewijs was van de sterke invloed die Comac, en bij uitbreiding de PVDA+, uitoefent op het beleid van de FEF. Voorts verklaarden ze dat het beleid van de FEF te sterk door het bestuur werd bepaald, die er een extreemlinkse invulling aan zou geven zonder voldoende terug te koppelen naar het plenaire orgaan van de FEF (de Federale Raad). De kritiek dat de FEF zich te veel laat inspireren door Comac is zeker niet nieuw, en werd in het verleden zelfs al geuit door de Franstalige minister van Onderwijs Marcourt (PS). Al kan er ook op gewezen worden dat slechts één van de leden van de Raad van Bestuur daadwerkelijk deel uit maakt van deze organisatie.

Een serieuze breuk?

Het feit dat Voet in november ontslag nam, werd door beide studentenraden als onvoldoende gezien om een verzoening tussen hen en de FEF te bewerkstelligen. De FUNDP (AGE) en de ORE-Mons vertegenwoordigen samen om en bij de 10.000 studenten, tegenover een 100.000 die nog steeds vertegenwoordigd worden op het gemeenschapsniveau door de FEF. Het is nog steeds niet duidelijk of de afscheuring zal leiden tot een aansluiting bij de rivaliserende studentenkoepel Unécóf, die om en bij 30.000 studenten vertegenwoordigt. Momenteel wordt deze boot blijkbaar afgehouden.

We spraken met Michael Verbauwhe, voorzitter van de FEF, die de kritiek dat Comac een te grote invloed uitoefent binnen het FEF, als een rookgordijn omschreef. “Er zit slechts één lid van Comac in de Raad van Bestuur (de Secretaris-Generaal, Marie Schmitt, nvdr.). De Raad van Bestuur wordt verkozen door de algemene vergadering, de Federale Raad. In de Federale Raad zetelen trouwens ook leden van de MR, PS, Ecolo en

CdH. De Raad van Bestuur voert enkel uit wat er zwart op wit in het programma staat dat in de algemene vergadering is goedgekeurd. Als men daar niet akkoord mee was, kon men tegenstemmen, maar dat is niet gebeurd. Persoonlijk lijkt het me eerder dat deze kritiek wordt geuit door zij die niet akkoord zijn met de lijnen zoals ze gestemd zijn door de vergadering, en omdat ze zich niet kunnen laten gelden tijdens de stemming proberen ze op deze manier hun punt door te drukken. Ze verschuilen zich achter deze kritiek, maar het echte probleem is dat ze niet akkoord zijn met de goedgekeurde lijn. Het debat werd echter niet aangegaan op de vergadering.”

Voorts liet Verbauwhe ook verstaan dat de FEF nog steeds actief was op de campussen van Namen en Bergen, en dat de campagnes die in de stijgers staan ook daar zullen worden gevoerd. Het is ook zo dat de hogescholen van beide steden zich niet hebben afgescheurd en dus nog steeds integraal deel uitmaken van de koepel. De studenten van Namen en Bergen blijven dus vertegenwoordigd binnen de FEF.

“Wij blijven strijden voor een gratis en kwaliteitsvol onderwijs voor alle studenten.”

Verkiezingen

Op maandag 19 november vond er vervolgens een stemming plaats in de Federale Raad om een nieuw bestuur te kiezen, en tevens een covoorzitter en dossierverantwoordelijke aan te duiden voor de Raad van Bestuur. Het nieuwe bestuur zal bestaan uit Jérôme Lechien, Kévin Henry en Jérôme Van Ruychevelt, welke met 86% van de stemmen werd verkozen. Het lijkt dan ook dat hier niet kan gesproken worden van een vertrouwensbreuk met de Raad. De covoorzitter leek wat controversiëler. Johan Verhoeven, lid van de Assemblée Générale des étudiants de Louvain (UCL) raakte verkozen met 53% van de stemmen. Al werd er wel gefluisterd in de wandelgangen dat de relatie tussen de Raad van Bestuur van de FEF en de UCL ietwat gespannen was voor de verkiezing: mogelijk was dit de oplossing. De algemene vergadering leek alleszins verdeeld. Tenslotte werd Alexandre Hublet verko-

zen tot dossierverantwoordelijke met 70% van de stemmen. Hublet is lid van de Bureau des Étudiants Administrateur (ULB).

De verkiezing van een nieuw bestuur van de Federale Raad en de uitbreiding van de Raad van Bestuur moet worden gekaderd in een breder initiatief om een nieuw elan te geven aan de FEF na de moeilijkheden van de laatste maanden. Verbauwhe gaf ook toe dat de terugkoppeling naar de Federale Raad soms problematisch kon zijn, maar ontkende dat dit een democratisch deficit binnen de Raad inhield. Op 10 december is het wel de bedoeling dat er een vertrouwensstemming plaatsvindt en dat er gestemd wordt over een statutenwijziging en de algemene politieke lijn van de FEF.

De voorlopige vernieuwing blijkt echter nog niet voldoende te zijn om de split tussen de FEF en de studentenraden van Namen en Bergen te lijmen. Zo liet Julien Pingitore (voorzitter van de studentenraad van Bergen) ons weten dat hij de vernieuwing als te oppervlakkig beschouwt. “Er is geen bewijs dat de studentenraden van de universiteiten en hogescholen in het vervolg gerespecteerd zullen worden.” Namen en Bergen zullen zich dus buiten de FEF houden tot ze van mening zijn dat er een bewijs is geleverd van een werkelijke omslag binnen de FEF. “Het is gemakkelijk om nieuwe posten te creëren”, aldus Pingitore. Vanuit de FEF bleef men dan weer bij de ingeslagen weg. Verbauwhe: “Wij blijven strijden voor een gratis en kwaliteitsvol onderwijs voor alle studenten. We willen wel dat iedere mening wordt gehoord, dit is en blijft het doel en de uitdaging.”

Stomme Hollanders

Nederlandse studiefinanciering takelt af

DOOR STÉPHANIE ROMANS

Vlamingen zijn traditioneel nogal huiverig over contact met Nederlanders, die luide, oranje mensen, die altijd met bussen en Heineken opduiken op de vreemdste plaatsen. Voor eenieder die deze mening toegedaan is – hoe onterecht die ook is: wij zijn best gezellig – heb ik misschien wel slecht nieuws, want met de ambitieuze plannen die premier Mark Rutte, minister van onderwijs (laten we het maar met kleine o beginnen schrijven) Marja van Bijsterveldt en kornuiten aan het bekokstoven zijn, vrees ik voor een toevloed aan Nederlandse studenten. Als ze het studeren überhaupt nog kunnen betalen.

Voor diegenen die het nieuws nog niet ter ore was gekomen: het is crisis, de mannetjes in de regering zoeken naarstig naar geld, en waar willen de Hollandse mannetjes het halen? Onder andere bij onderwijs. In december 2011 gaat er gestemd worden over een aantal serieuze maatregelen die de student op geen enkele manier ten goede komen.

Tegenwoordig is het zo dat elke Nederlandse student, ook zij die in het buitenland studeren, recht heeft op een basisbeurs, de zogenaamde prestatiebeurs. Deze beurs bedraagt voor studenten die uitwonend zijn (kotstudenten) 266,23 euro per maand, voor thuiswonenden 95,61 euro per maand. De prestatiebeurs is in feite een lening die na het behalen van je diploma binnen een gestelde termijn omgezet wordt tot gift. Je hebt maximum vier jaar recht op deze prestatiebeurs. Studenten wiens ouders het niet breed hebben, kunnen aanspraak maken op een aanvullende beurs. En als je dan nog altijd niet uit de kosten komt, na deze royale giften, kun je nog een lening aangaan.

Daarbovenop hebben studenten recht op OV, een abonnement voor het openbaar vervoer. Maak u trouwens niet de illusie dat de Nederlandse student volledig gratis reist. Nee, men kan kiezen tussen een week-OV of weekend-OV. Hiermee reis je respectievelijk gratis van maandag tot zaterdag 04u00, ofwel van vrijdagmiddag tot maandag 04u00. De momenten waarop je niet gratis mag reizen, krijg je een korting.

Maar de tijden van luxe zijn voorbij! Het kabinet-Rutte haalt de broekriem aan. Nu de hamvraag: wat zal er veranderen in de utopie van Mark en Marja?

Master Schmaster

Allereerst besloten ze eens te kijken naar de masteropleiding. Na grondige analyse moeten ze geconcludeerd hebben dat al die masters toch maar flauwekul zijn, want de prestatiebeurs zal niet

Mark Rutte, gepokt en gemazeld in de Nederlandse politiek

meer gelden voor masterstudenten. Als je een master wil doen moet je maar een lening aangaan. Deze maatregel wil men invoeren vanaf het academiejaar 2012-2013. Studenten die al begonnen zijn aan hun master hebben, als het aan kabinet Rutte ligt, dikke pech: ook zij kunnen de prestatiebeurs vergeten.

En als je dan dacht dat je twee studies kon doen, om je kennis te vergroten en van een nog groter nut voor de maatschappij te zijn, think again! Een tweede studie komt geheel voor eigen rekening, met inbegrip van het 'instellingscollegegeld'. De instelling waaraan je studeert mag zelf de hoogte van dit collegegeld bepalen. De som is alleszins al hoger dan het wettelijke collegegeld.

Langstudeerboete

Ook moet het afgelopen zijn met de luilakkerij van al die studenten die menen dat ze gerust een paar

jaartjes kunnen uitlopen op hun studie. Wie één jaar uitloopt in zijn bachelor en/of zijn master krijgt nog respijt, maar wee u gebeente als u meer dan één jaar studievertraging oploopt! Na een wetswijziging in juli dit jaar kregen wij het heugelijke nieuws: de langstudeerboete werd geboren. De student die om welke reden dan ook twee jaar langer doet over zijn bachelor dan de officiële duur mag zich verwachten aan een boete van 3000 euro bovenop het normale collegegeld, dat sowieso al het dubbele bedraagt van het Vlaamse collegegeld. Een groot probleem voor studenten die tijdens hun studie ziek worden, aan topsport doen of zich een jaar weiden aan een bestuursfunctie (het zogenaamde *bestuursjaar*, een sabbatjaar om extracurriculaire activiteiten op zich te nemen). Minder studenten zullen zich ook geroepen voelen om extracurriculaire activiteiten te ontplooiën. Je steekt beter al je tijd in je studie als je torenhoge kosten en boetes wil vermijden. Een plaats in het bestuur van een studentenvereniging? Voorzitterschap van

de studentenraad? Best leuk om te doen, maar niet als het je duizenden euro's zou kunnen kosten.

We moeten hierbij ook de invoering van de harde knip in het achterhoofd houden. De harde knip is een regeling die het onmogelijk maakt om tijdens de bachelor al aan een masteropleiding te beginnen. Volgens de regering om studenten bewuster te doen kiezen voor een master en ze verder te doen kijken dan de eigen, vertrouwde instelling. Bovendien zouden studenten zich zo beter op hun master kunnen concentreren dan wanneer ze ook nog gedeeltelijk in de bachelorfase zouden zitten. Achter deze façade van welgemeende bezorgdheid om onze studieresultaten, gaan echter verkapte bezuinigingsmaatregelen schuil. Alweer een extra drempel om nog aan de master te beginnen. Komt goed uit, want een masterstudent kost een flinke duit. Minder masterstudenten is meer geld over voor andere leuke zaken. Dat kan dan bijvoorbeeld gaan naar de Joint Strike Fighter, een gevechtsvliegtuig dat we beter kunnen gebruiken dan burgers met een opleiding.

Het verschil tussen arm en rijk zal nog maar eens een stap groter worden.

En dan is er nog de volgende constructie, als kers op de taart: studenten die in hun bachelor en hun master één jaar uitlopen, kunnen tevens fluiten naar hun OV-abonnement. Zodra je meer dan één jaar uitloopt vervalt je recht op een studenten-OV.

Tijd voor actie

Het gonst in Nederland, de studentenwereld is in

rep en roer. 8 December zal iedereen in spanning afwachten, want dan wordt er over deze en meer maatregelen gestemd. De studentenvakbond heeft al een petitie gelanceerd op het internet in de hoop dat er van deze plannen niets terecht zal komen. Ook de universiteiten zelf organiseren verschillende acties. Studenten gaan de straat op, maar zal het baten?

Het is te hopen dat er gehoor wordt gegeven aan de wanhoopskreet van de student. Deze maatregelen maken dat studeren iets zou worden voor de happy few. Het verschil tussen arm en rijk zal nog maar eens een stap groter worden. Nederland als kenniseconomie? Droomt u lekker verder... Als Mark Rutte zelf enig verstand heeft (je zou denken van wel gezien zijn eigen studieduurvertraging vroeger: Rutte had acht jaar nodig om zijn diploma te behalen), maakt hij korte metten met deze voorstellen, en verwijst hij ze linea recta naar de prullenmand. En als Marja van Bijsterveldt beschikt over hersenen zal ze hetzelfde doen. Indien niet, dan zijn het een stel 'stomme Hollanders', en de toekomstige generaties met hen. ⚡

De privé op de VUB

Van gadgets tot headhunting

DOOR TIJN EERDEKENS

De aanwezigheid van private bedrijven op de VUB is een vanzelfsprekendheid geworden. Geen enkele student betreurt een gratis krant of goodiebag. Net zo min als de aanwezigheid van een café annex broodjesbar of een prettig gestoord copycenter: Nuttige dingen uiteindelijk. Private bedrijven zijn ook in andere vormen aanwezig op ons geliefd kenniscentrum zonder dogma: minder voordelig voor de studenten, of toch meer discutabel.

Waarschijnlijk de grootste hap uit het budget van een student of van zijn ouders is huisvesting. Zes jaar geleden betaalde een beursstudent nog 90 euro per maand voor een kot dat eigendom was van de VUB. Een klein decennium geleden had de VUB-administratie al het plan om hier een mouw aan te passen. Gevolg: een ideologische oorlog met sociaal voelende studentenvertegenwoordigers in de toenmalige Sociale Raad. Die werd enkele jaren later ontbonden en de Studentenraad in zijn huidige vorm, waarvan men bezwaarlijk kan stellen dat deze dezelfde slagkracht en competentie had (al is dat er inmiddels wel op vooruitgegaan), werd geboren.

Koten: u betaalt, zij graaien

In het academiejaar 2006-2007, een periode

waarin de plenaire vergadering van de Studentenraad zijn aanwezigheidsquorum vaker niet dan wel haalde, heeft het VUB-bestuur deze aanpassingen dan toch kunnen doorduwen. Zonder al te veel discussie of kritische vragen is destijds de meest ingrijpende beleidswijziging voor het huisvestingsbeleid van de VUB ingevoerd. Een deel van dit pakket aan veranderingen was een significante prijsverhoging en een samenwerkingsverband voor de private markt met andere instellingen in Brussel in de vorm van een vzw, namelijk Quartier Latin (het huidige Br(ik), nvdr.). Het toewijzingsbeleid kreeg voortaan als voornaamste criterium de vooruitgang van de studies van de student. De ene verandering was al beter voor de student dan de andere.

Laten we even stilstaan bij de hierboven geschetste

prijsverhoging en publiek-private samenwerking. De toenmalige 90 euro per maand als beurstarief is ondertussen 170 euro geworden, voor niet-beursstudenten is de verhoging ongeveer even groot. Binnenkort komen er nieuwe koten bij, met alweer een niet onbelangrijke rol voor de private sector. Daaraan verbonden zijn de plannen om de huurprijs van een VUB-kamer op te trekken tot 200 euro voor een beursstudent en 300 euro voor de meer gegoeden onder ons. Waarom deze prijsverhoging? Enerzijds exploitatiekosten, maar een deel van dit bedrag stroomt ook door naar de tweede P, de private partner. Fouten moeten toegegeven worden, de koten zijn niet altijd eigendom van de VUB. In beheer is beter geformuleerd. Net zoals het vastgoed aan de Triomflaan enkele jaren terug zal de nieuwbouw voor een lange periode eigendom zijn van de private partner. Winst primeert boven sociaal nut. Winst die ergens vandaan moet komen, van de student dus. Alle risico's zitten bij de universiteit, ondanks de redelijk uitgebreide en goed gedekte overeenkomst. Toch is deze samenwerking met de publieke sector nog ergens te verantwoorden. Nieuwe koten zijn nu eenmaal nodig gezien het schrijnend tekort in Brussel. Door de toelage die de VUB geeft zit de huurprijs nog onder de prijzen van de private markt. Telt hetzelfde argument van noodzakelijkheid ook voor een interimkantoor?

Het Career Center: headhunting met pps-constructie

U hebt het misschien al gemerkt: langs de VUB-tiek (die gelukkig nog in handen is van de VUB, als enige unief van Vlaanderen trouwens) prijkt een lokaal met een groot logo van Randstad erop. Het Career Center biedt naast jobs ook stageplaatsen aan. Nuttig allemaal, al kan je ook discussiëren of dit niet via de jobdienst van de VUB kon. Wat Randstad enkele honderden onder u nog aanbiedt, is coaching op maat. Dit zodat de talenten die er vergaard zijn tijdens de studies volledig tot uiting kunnen komen op de arbeidersmarkt. Bedrijven zullen natuurlijk niet ontevreden zijn, ze kunnen uit een grote pool relatief goedkope hoogopgeleiden kiezen. Hoogopgeleiden die dan nog eens

Aan de Hogeschool Gent is men creatief

worden getraind door Randstand, met steun van de VUB. Onze alma mater betaalt namelijk het eerste half jaar van de werking en een personeelslid van de VUB mag zich er ook mee bezig houden. Verder was er van plaatstekort op de VUB ook even niets meer te merken toen het Career Center meteen een groot lokaal toebedeeld kreeg. De essentiële vraag die er moet gesteld worden is of zulke zaken wel tot de kerntaken van een universiteit behoren, vooral omdat deze al niet te veel middelen op overschot heeft.

Beleid = keuzes maken

Dat de VUB pps-constructies opzet en bedrijven toelaat op de campus is op zich geen slechte keuze. Een kleine universiteit heeft nu eenmaal de middelen niet om bijvoorbeeld een gigantisch gebouw met studentenkamers neer te poten. Ondanks dit gegeven kan, zoals hierboven gebleken is, de vraag worden gesteld of iedere samenwerking met privépartners een goede beleidskeuze is. Het ACOD-VUB (ABVV) wijst terecht op welgeteld één belangrijk criterium voor een publiek-private samenwerking: “Pps-projecten moeten een duidelijke meerwaarde hebben voor de unief en geen subsidie van de unief aan de privépartner inhouden.”

Beantwoordt de bouw van het sportveld met fitnessruimte op de VUB hieraan? Ja. De bouw van een studentkoten? Onder bepaalde voorwaarden. Een interimkantoor dan? Neen.

Door de, bij momenten noodgedwongen, samenwerking met de private sector dreigt er inderdaad weer onderwijs met verschillende accommodaties te gaan bestaan. Een kot voor als je het kan financieren, want met de nieuwe huurprijzen wordt het nu eenmaal moeilijk te betalen voor beursstudenten. De beurstoelagen worden namelijk niet mee verhoogd. Daarbovenop komt dan nog eens dat je voor het behalen van een tweede diploma (steeds vaker de norm) zelfs niet meer terecht kan in diezelfde koten. Doe je een economisch relevante richting, dan zal het career center je goed van pas komen om een goede job te vinden, die je waarschijnlijk ook zonder gevonden zou hebben. Voor bedrijven is hetzelfde Career Center een grote buitenkans om nu nog goedkope werknemers te rekruteren. Humane wetenschappers zullen er echter weinig voordeel bij hebben.

Met de financiering van enkele essentiële facetten voor de student, zoals de bouw van een studentenhuis, komen we bij de rol van een andere actor in het onderwijslandschap: de overheid, meer specifiek de Vlaamse. Een laagdrempelige toegang tot

“Education is an escalator that goes along side us. But, once you break the tradition of the common school you do create classes in society - the elite who are clever and the rest who are taught to shut up and do what they're told.”

het (hoger) onderwijs is essentieel. Democratisch onderwijs is onweerlegbaar belangrijk voor de samenleving en zijn inwoners. Zoals Tony Benn reeds verstandig zei:

“Education is an escalator that goes along side us. But, once you break the tradition of the common school you do create classes in society - the elite who are clever and the rest who are taught to shut up and do what they're told.”

Een beleid voeren, betekent keuzes maken. Vlaanderen kan als gemeenschap meer investeren in het onderwijs. Het is economisch een minder moment,

hoewel: als er geld kan worden gegeven aan een manege en wellness center, is dat te betwijfelen. Ondanks die moeilijke tijden moet er meer geïnvesteerd worden in het onderwijs. Essentiële elementen voor een succesvolle studie zoals de bouw van koten, zouden door de overheid betaald moeten worden. Universiteiten zouden de stap niet moeten zetten naar een privépartner. Het zal gelukkig nooit zo extreem afhellen, maar het Amerikaanse concept van hoger onderwijs is best niet na te streven. Een universiteit moet een kenniscentrum blijven, voor een algemeen nut. Vlaanderen, wees wijs, investeer meer in onderwijs. ◆

U wil niks missen van de Moeial? Houdt u dan onze website in het oog, geregeld gevuld met nieuws heet van de naald!

www.vub.ac.be/moeial

Of krijg updates via Facebook of Twitter!

Brussel, maatschappelijk vuil

Stiefmoederlijk Vlaanderen

DOOR NATHANIËL BOVIN

De laatste tijd bekruipt me bij het verlaten van de metro wel eens het gevoel dat ik eens te meer ontsnapt moet zijn aan de alomtegenwoordige cultuur van geweld die onze hoofdstad teistert. In tegenstelling tot het verwachtingspatroon dat mij de laatste maanden zo zorgvuldig is ingelepeld, ben ik immers niet overvallen, getuige geweest van een overval, brutale verkrachting of daad van gratis geweld. Sla ik echter de krant open, word ik om de oren geslagen met cijfers die mijn rooskleurige bril uiteen doen spatten.

Of dat zou dan toch de reactie moeten zijn volgens de Nederlandstalige media. De teneur is er onmiskenbaar één waarin Brussel keer op keer wordt voorgesteld als België's Sodom en Gomorra. Niet dat ik mij hier blind wil opstellen tegenover de aanwezige sociale problematiek. Natuurlijk zijn er problemen, en is dit geen rookmachine zonder vuur. Het valt echter wel op dat we in ons niet aflatend chorus al lang het gezond debat voorbijgestoken zijn en ons voornamelijk laven aan een te herhalen mantra. Voorbeelden legio, de Brusselse metro als vrijplaats voor elk maatschappelijk excès, Molenbeek en de ivoren toren van Moureaux, Kuregemse jeugd die we liefst zo snel mogelijk deporteren, etcetera.

Gezond debat?

Kijken we bijvoorbeeld naar de beeldvorming rond Moureaux. Niet dat hier een hagiografie op zijn plaats is, maar het is haast stuitend om te zien hoe deze in de, voornamelijk Nederlandstalige, media wordt afgekraakt als 'wereldvreemd' en 'struisvogel'. Alle zonde van Israël, alsof de oplossing kant en klaar op zijn bureau te vinden zou zijn. De bevolkingsexplosie en de impact van de economische crisis lijken haast bijzaken, bij de zogenaamde 'inactie' van de burgemeester. Wanneer deze dan in een colère ontsteekt over deze beeldvorming, is dit eens te meer een bewijs van de correctheid ervan. Of dat horen we toch te denken. Blijkbaar vindt men dat er geen nood is aan debat, maar een stellingenoorlog.

In De Standaard werd het ideologische aspect dat dit debat bepaalt, pijnlijk duidelijk. Bart Brinckman wist immers in een editoriaal (de Standaard 19/11) Moureaux te verwijten een gefaald links beleid te voeren, en op te roepen voor meer repressie en zelfs het weren van meer migranten. Letterlijk: "Niet het minst moet er paal en perk worden gesteld aan de ongebreidelde toevloed van allochtonen (...) Brusselse partijen moeten ophouden met de allochtonen als electoraal kanonnenvlees te koesteren." Ongebreidelde toevloed, electoraal kanonnenvlees. Deze terminologie is u waarschijnlijk wel bekend, maar het haast doordeweekse gebruik ervan is 20 jaar na Zwarte Zondag toch op z'n minst markant. Het centrum is zo ver naar rechts geschoven dat we het amper nog merken. Voorts kunnen we ons op z'n minst bedenkingen maken bij de merkwaardige afwezigheid van enige daadwerkelijke controversie toen eerste schepen Françoise Schepmans (MR) en schepen van Leefmilieu Jan Gypers (Open VLD) de Molenbeekse problemen wisten te situeren in de overvloedige sociale voorzieningen die door de gemeente werden aangeboden. Als de armen en migranten wat meer aan hun lot werden overgelaten, zouden ze wel elders gaan creperen. Wijk opgekuist, job well done.

New York City

Het is u misschien ontglipt, maar veel van deze critici wijzen maar al te graag naar de andere kant van de grote plas en roepen op om ons te spiegelen aan

het voorbeeld van de Big Apple. Wat we missen, zo stelt men boud, is het beleid dat Giuliani in New York wist door te drukken. Nultolerantie en meer blauw op straat! Met dit voorbeeld worden we al een tijd om de oren geslagen, maar spijtig genoeg wordt hierbij haast nergens een post scriptum aan toegevoegd. Bijvoorbeeld dat het beleid van Giuliani in New York de sociale problematiek niet heeft opgelost maar verplaatst. New York City is dan misschien wel - om het met een eufemisme te stellen - opgekuist, het gaat hier wel om een zeer oppervlakkige make-over. Wat lokaal activist Felipe Coronel tot de volgende uitspraak over de zogenaamde 'renaissance' van Harlem verleidde: "(They're) ethnically cleansing the hood, economically." Wat met een vergoelijkende uitdrukking al wel eens wordt omschreven als gentrificatie. Als ze hun armoede maar niet in ons zicht etaleren, is alles peis en vree. Niet dat de daling van de misdaadcijfers enkel daaraan toegeschreven kunnen worden. Een andere interessante piste komt van econoom Steven Levitt (bekend van Freakonomics, nvdr.) die de daling in misdaad niet zo zeer toeschreef aan de harde hand van politierepressie, maar als het gevolg van Roe vs. Wade, oftewel, de legalisatie van abortus. Het debat bij ons blijft echter afwezig. Het blijft bij die ene mantra vanuit Vlaanderen, dat zich vervolgens verbaast dat het niet blindelings wordt opgevolgd.

Of dacht u dat sociale problematiek gewestelijke grenzen zal respecteren?

Waar willen we heen?

Het wordt momenteel haast komisch. Zo mocht Vanden Borre, u weet wel, de voetballer, zijn karakter verontschuldigen door te wijzen op zijn traumatische ervaringen in de Brusselse metro vol drugsdealers en geweld. We slikken deze uitleg nog ook. Hij moest deze immers om 22u nemen om van de training thuis te raken, en op dat moment is er geen zinnig mens meer op straat. In het buitenland geniet Brussel nog van een schitterende reputatie, of zo wil een enquête ons wel eens wijsmaken, maar in eigen land blijft het een uitgespuwd stuk maatschappelijk vuil met meer problemen dan het waard is.

De fundamentele vraag blijft hoe we ons wensen op te stellen tegenover Brussel. Vlaanderen gedraagt zich momenteel eerder als een stiefmoeder die bij het kerstfeest haar glas met meer azijn dan wijn heeft gevuld. Het stiefmoederlijk behandelen van de Brusselse problematiek mag dan wel een gezellig gevoel van morele superioriteit met zich meebrengen, het brengt weinig zoden aan de dijk.

Als er ergens een omslag moet gebeuren, is het echter net in de attitude. Nederlandstaligen moeten zich realiseren dat ze niet gewoon 'stakeholders' zijn in het Brusselse, maar burgers die deel uit maken van het maatschappelijke weefsel. Volgens de laatste cijfers zou de Brusselse bevolking tegen 2020 met nog eens 250.000 kunnen stijgen. Als Vlaanderen denkt dat het, door vanaf de zijlijn eens wat commentaar te leveren, de sociale problematiek gaat oplossen, staan er nog verrassingen te wachten in de Rand, en bij uitbreiding Vlaams-Brabant. Of dacht u dat sociale problematiek gewestelijke grenzen zal respecteren? ♦

Sélectionner, une fausse bonne idée

Carte blanche

DOOR MICHAEL VERBAUWHEDE

En communauté française, le débat sur la liberté d'accès est au cœur de l'actualité. On parle d'abord de supprimer l'examen d'entrée en ingénieur civil. Il est question en outre d'instaurer un examen obligatoire mais non contraignant au début des études de médecine, de kinésithérapie et de vétérinaire. De plus, bien que la liberté d'accès soit la règle dans de nombreux cursus d'enseignement supérieur, il existe toujours un examen d'entrée dans les Ecoles supérieures des arts (ESA).

Pourquoi sélectionner?

La volonté d'instaurer une sélection à l'entrée des études vient d'un manque de financement. La Communauté française a trop peu de moyens pour faire face aux défis de l'enseignement supérieur et à l'afflux d'étudiants. Trois solutions s'offrent à elle. La première consiste à augmenter le financement public de l'enseignement, c'est-à-dire mettre davantage de moyens. La seconde consiste à augmenter la part du financement privé soit en augmentant le coût des études, donc faire participer plus les étudiants et leurs familles au « service enseignement », soit en demandant aux entreprises de participer au financement. La dernière solution consiste à diminuer le nombre d'étudiants pour garantir un enseignement de qualité à quelques privilégiés. Avec moins d'étudiants et un même budget, il y a plus d'argent disponible par étudiant.

Le débat sur la sélection ne peut donc pas être déconnecté du contexte dans lequel évolue l'enseignement supérieur.

La Fédération des Étudiants Francophones (FEF) est opposée à toute forme de sélection, peu importe les études entreprises ou la forme que celle-ci peut prendre (examen d'entrée, concours, numéris clausus, test d'orientation,...).

Sélectionner, une fausse bonne idée

La sélection (que ce soit un test d'orientation ou un examen) frappe les étudiants de manière totale-

ment inégale! L'examen présenté aux aspirants étudiants en apparence objectif constitue un mas-sacre social pour plusieurs raisons.

Un test d'orientation n'est qu'une première étape avant un examen d'entrée

On présente souvent un test d'orientation comme un test qui permettrait aux étudiants de se situer. D'une part, rien ne peut prédire qu'un étudiant qui réussit un certain test peut à coup sûr devenir un bon médecin ou un bon avocat mais un mauvais dentiste. D'autre part, comme le dit le programme du PS lui-même, un test d'orientation n'est qu'une première étape avant l'instauration d'un examen d'entrée contraignant.

La barrière symbolique

Il existe une barrière symbolique face à un tel examen. Ceci est confirmé par le ministre Marcourt. Au lieu d'inciter l'étudiant à mieux travailler, celui-ci peut se décourager, selon qu'il bénéficie ou non d'un soutien de son entourage. Instauration d'un examen d'entrée, c'est avant tout décourager et discriminer les étudiants les plus faibles et moins sûrs d'eux.

Un enseignement obligatoire inégalitaire

Les études scientifiques le démontrent: l'enseignement obligatoire en Communauté française de Belgique est le plus inégalitaire des pays de l'OCDE. En clair, cela signifie que les jeunes issus de milieux défavorisés vont en général dans de mauvaises écoles et sont mal préparés aux études supérieures. Inversement, les jeunes issus de milieux favorisés vont dans de bonnes écoles et sont bien préparés à l'enseignement supérieur.

Instaurer une sélection à l'entrée revient au final à filtrer les jeunes sur des bases socio-économiques: les jeunes issus de milieux socio-économiquement défavorisés auront encore moins de chance d'accéder à l'enseignement supérieur. Mais cela ne veut en rien dire qu'ils ne possèdent pas les capacités requises pour entreprendre des études. Sélectionner dès l'entrée, c'est faire le choix délibéré de refuser l'accès aux études supérieures à tous les élèves du secondaire qui sortent d'écoles moins favorisées.

La sélection est une ségrégation sociale avant toute chose!

La FEF s'oppose à la volonté de certains d'instaurer un examen d'entrée. La réponse aux défis de l'enseignement (taux d'échec important, afflux d'étudiants) doit être un refinancement de l'enseignement. La FEF revendique plus de moyens publics pour l'enseignement supérieur afin d'offrir un enseignement de qualité pour tous. ♦

Michael Verbauwhede
Président de la FEF

**Les études scientifiques le démontrent:
l'enseignement obligatoire en Communauté
française de Belgique est le plus inégalitaire des
pays de l'OCDE.**

Wereldverbeteraars naar Bangladesh

Naar school op een bamboefiets met project Pathshala

DOOR STÉPHANIE ROMANS

Vorig academiejaar kwamen ze voor het eerst samen. Een groep gemotiveerde studenten van verschillende universiteiten om te brainstormen over een nieuw humanitair project als opvolger van project Haspatal. Na lang twijfelen over de bestemming en de activiteit aldaar viel de keus op een bouwmissie naar Bangladesh. Ook de VUB beschikt over een aantal gemotiveerde studenten die bereid zijn de mouwen op te stropen tijdens het moessonseizoen. De Moeial sprak met projectleidster Alexandra Ooms over project Pathshala, over het wat, hoe en waarom van deze nobele onderneming.

d.M.: Pathshala is Bengaals voor schooltje, wat eigenlijk meteen twee vragen doet rijzen: waarom naar Bangladesh? En waarom nu net een schooltje?

Alexandra Ooms: Vorig academiejaar zijn we met een groep studenten rond de tafel gaan zitten om te brainstormen over een nieuw project dat Project Haspatal moest gaan opvolgen (Project Haspatal hield de bouw van een bevallingsruimte in Bangladesh in, nvdr.). Op een gegeven moment moesten we kiezen tussen Brazilië of opnieuw naar Bangladesh. We kozen voor het tweede. Er zit iemand van Bengaalse afkomst in onze groep, namelijk de vorige projectleider van Haspatal, dus er was al kennis over het land en de taal daar. Dat is erg belangrijk aangezien we een goede samenwerking met de lokale bevolking willen bewerkstelligen.

Bij het kiezen voor de bouw van het schooltje hebben we de Millenniumdoelstellingen in het achterhoofd gehouden. Deze doelstellingen benadrukken het belang van onderwijs. Onderwijs is het begin van alles.

Wat maakt dat het voor de lokale bevolking moeilijk is om zelf een schooltje te bouwen?

Je hebt verschillende dingen nodig om een schooltje te bouwen: materiaal, kennis en geld. De mensen daar hebben genoeg materiaal, en de kennis hebben ze ook, alleen het geld niet. De overheid in Bangladesh is erg corrupt, dus van die kant kunnen Bengalen alvast niet op veel hulp rekenen. Zo is het de bedoeling dat wij van Pathshala, in samenwerking met stichting Pani, de bouwgrond zelf kopen in plaats van op overheidsterrein te bouwen. Zo voorkomen we dat de overheid zich de grond – en het gebouw dat er dan op zal staan – terug toeigent en de voorzieningen voor andere doeleinden zal gebruiken.

Peter De Knop

Het thema van de academische opening was dit jaar 'Duurzaamheid'. Hoe duurzaam is project Pathshala? Hoe moeten de mensen daar verder als jullie er weggaan?

Grappig dat je daarover begint. Rector Paul de Knop is dit jaar 'peter' van ons project. Dat was hij ook al voor Haspatal en nu dus weer. En inderdaad, ook wij hebben over duurzaamheid nagedacht.

Allereerst, zoals ik al zei, kopen we dus de grond op zodat de overheid er geen aanspraak meer op kan maken in de toekomst. Zo zijn de mensen er altijd zeker van dat het schooltje ook hun schooltje blijft. Verder hebben we het project bewust klein-

schalig gehouden: het is gericht op een kleine groep mensen. Ook de andere kant op is het project kleinschalig. Ook de gulle gevers betrekken we bij het project. Nog een voordeel van kleinschaligheid: donateurs en sponsors weten wat er met hun geld gebeurt. Er is een concreet en tastbaar resultaat, bij grote projecten is dit wel even anders.

Het is duurzaam omdat het wordt gekaderd in groter project van stichting Pani, die werkzaam is in heel Bangladesh. Het idee van stichting Pani is dat ze verschillende gemeenschappen zoveel mogelijk autonoom proberen te maken, zodat ze minder afhankelijk zijn van de corrupte overheid of continu op ontwikkelingshulp aangewezen zijn. Wij zijn daar om ze een basis te geven waarop ze zelf verder kunnen bouwen. Op die manier kunnen ze

ook trots zijn op hun eigen verwezenlijkingen. De mensen daar willen ook zelf verder in plaats van dingen toegestopt te krijgen.

De plannen gaan overigens verder dan het neerplanten van het schooltje. Waar wij instaan voor de bouw van een ambachtsschooltje, staan ook de bouw van een werkplaats, winkeltje en sanitaire voorzieningen in de planning. Dit laatste is zeker geen overbodige luxe, de hygiëne is daar vaak erbarmelijk en door de afwezigheid van sanitair raakt het drinkwater verontreinigd. We kunnen overigens ook niet verwachten dat de kinderen daar naar een school zonder toilet gaan. Dus ook in die zin is het project duurzaam. Het gaat niet alleen om onderwijs maar ook om het creëren van werkgelegenheid.

Bovendien zorgt stichting Pani voor de aanwerving en uitbetaling van leraren, het onderhoud van de gebouwen en de aanschaf van studiemateriaal; met dit laatste zijn ze al volop bezig. Doordat zij de leraren betalen hoeven we er niet voor te vrezen dat het schooltje leeg komt te staan. Het schoolgebouw moet ook dienst gaan doen als een soort van buurthuis en voorlichtingscentrum waar mensen meer informatie krijgen over bijvoorbeeld anticonceptie. Zo zorgen we ervoor dat het schooltje optimaal benut wordt.

En dan gaan we er ook nog nieuwe producten introduceren. Nee, geen doorgedreven, westers cultuurimperialisme, wees gerust. Aan de VUB doet

een aantal studenten onderzoek naar het gebruik van bamboeconstructies. Bamboe is het ideale materiaal om daar te gebruiken: het is sterk en in overvloed aanwezig. We gaan de mensen daar dus leren om bamboefietsen te maken. Zo vergroten we ook de mobiliteit.

Crisis

De gevolgen van de financiële crisis zijn wereldwijd voelbaar en treffen meestal de allerarmsten het hardst, in hoeverre voelen de Bengalen de gevolgen van de crisis?

Ook in Bangladesh zijn de gevolgen van de crisis merkbaar. Veel mensen zijn afhankelijk van het geld dat geëmigreerde Bengalen opsturen naar het thuisfront. Door de crisis kan en zal deze geldstroom waarschijnlijk verminderen. Ook de export van Bengaalse textiel en andere producten neemt af. Allemaal enorm slecht nieuws voor de allerarmste Bengalen. En we mogen niet vergeten dat

40 procent van de bevolking voor de crisis al onder de armoedegrens leefde. Dit percentage zal nu eerder toenemen dan verminderen. Bovendien maken veel westerse landen plannen om te bezuinigen op ontwikkelingshulp, ook een strop voor landen zoals Bangladesh.

En Pathshala zelf, is het in deze tijden moeilijker om financiële steun te vinden?

Het is waar dat de financiële crisis vaak een reden is voor mensen om geen steun te geven, en dat is ook begrijpelijk. Dat maakt het weliswaar moeilijker om sponsors te vinden maar het is zeker niet onmogelijk. Het is zaak om iets creatiever na te denken over manieren om voldoende geld bij elkaar te sprokkelen. Ondernemers kunnen bijvoorbeeld, in ruil voor hun steun, rekenen op een klein beetje publiciteit.

Doordat de leden van onze groep in verschillende delen van België wonen, kunnen we gemakkelijker over een groter gebied naar sponsors zoeken. Ook proberen we zo internationaal mogelijk te denken en staat onze facebookpagina in zoveel mogelijk talen.

Bovendien zitten we ook met een diverse groep studenten; iedereen studeert iets anders. We vullen elkaar aan qua input, wat leidt tot originele invalshoeken. ⚡

Meer informatie over Project Pathshala is terug te vinden op hun website (www.pathshala.tk) of op de facebookpagina.

Meer info over Stichting Pani? Neem een kijkje op www.stichtingpani.nl.

De website van Project Haspatal is ook nog steeds online (www.haspatal.tk).

De overheid in Bangladesh is erg corrupt, dus van die kant kunnen Bengalen alvast niet op veel hulp rekenen.

Al Brussel dat de klok sloeg

Fotoreportage: Expo '58

FOTO'S EN TEKST DOOR SARAH FELLAHI

Van 17 april tot 19 oktober 1958 kuierden 18 miljoen bezoekers door de enorme lanen, hoppend van paviljoen tot paviljoen. Hieronder ziet u het Atomium en het Groot Paleis: eenzame restanten van de gigantische onderneming en het reuzegroot complex dat Expo '58 ooit was.

De wereldtentoonstelling op de Heizel-vlakte is vooral een getuige van haar tijd, waarin onder het pacifistische en optimistisch thema 'balans der wereld voor een humane wereld' het geloof in de technische en morele vooruitgang, vrede en welstand centraal stond. Een tijd waarin het massaconsumentisme

haar intrede deed en de Belgische huizen werden volgestouwd met televisies, vaatwassers en radio's. Een prelude tot de Golden Sixties.

Gedurende een half jaar was Brussel het middelpunt van de wereld. Door de bouwwoede die de Expo opwekte werd de komst van de Europese instellingen naar Brussel mogelijk gemaakt en ook vandaag wordt het uitzicht van Brussel erdoor in grote mate bepaald. Na de Expo veranderde het land door de taalkwesties, de teloorgang van de steenkoolmijnen en de dekolonisatie.

De democratie is dood. Leve de democratie!

De erosie van 150 jaar democratische strijd door de wetten van de vrije markt

DOOR JOREN JANSSENS

Kredietbeoordelaars dicteren de markten en de markten dicteren de regeringen. De regering dicteert het volk. En het volk... stond er bij en keek er naar. In een poging te anticiperen op de grillen van de markten en speculanten lijkt er in onze geglobaliseerde wereld waar de economie de politiek bepaalt, steeds minder manoeuvreerruimte om een Europees, laat staan een nationaal beleid uit te stippelen.

De miljardenindustrie die opgebouwd is rond kredietratings is behoorlijk paradoxaal. Enerzijds trachten de ratingbureaus waardevolle informatie te verstrekken aan beleggers die obligaties wensen te aan- of verkopen en beschikken ze over een grote autoriteit ter zake. Anderzijds, zijn ze eerder reactief dan proactief geworden. Dit brengt met zich mee dat, zoals ook België aan de lijve ondervindt, de ratings verlaagd worden ná en niet vóór de markten een land in het vizier krijgen. Als dusdanig functioneert de rating enkel als olie op het vuur, een *self fulfilling prophecy*. Een vicieuze cirkel dus, waaruit ontsnappen moeilijk is.

Kredietwaardig zijn, of niet zijn

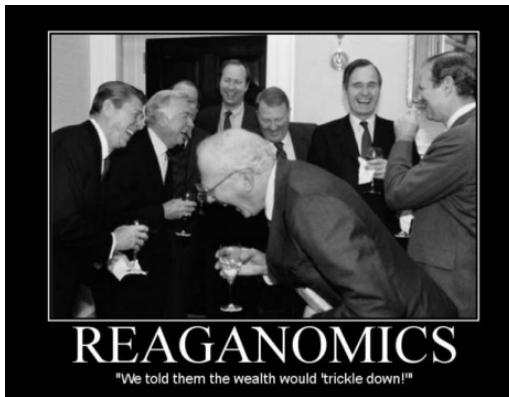
De Amerikaans journalist Thomas Friedman resumeerde het in 1996 gevat: "Er zijn mijns inziens vandaag de dag twee supermachten in de wereld. Er zijn de Verenigde Staten en er is Moody's, de kredietbeoordelaar. De V.S. kan je vernietigen door bommen te werpen en Moody's kan je vernietigen door je rating te verlagen. Het is niet steeds duidelijk wie het machtigste is." Vandaag de dag is Friedmans stelling actueler dan ooit, niet in het minst omdat sindsdien ook Standard & Poors en Fitch actieve marktspelers zijn geworden.

We mogen ons dan ook terecht vragen stellen bij de toegevoegde waarde van de verscheidene kredietbeoordelaars. Was het immers niet Standard & Poors die Lehman Brothers een week voor diens faillissement nog van een AAA-rating voorzagen? De enige instanties bij machte om de ondergang van de holding, of tenminste de bankencrisis die het ten gevolge had, te voorkomen, waren de ratingbureaus. Dat zij dit nagelaten hebben is ofwel een uiting van onkunde ofwel van het ontbreken van enige notie van moraliteit.

Kortom zijn kredietbeoordelaars het ideale voorbeeld hoe men een regelgevende instantie niet zou mogen privatiseren. Zelfs het gangbare argument dat privatisering onpartijdigheid en onafhankelijkheid met zich meebrengt, doet geen afbreuk aan deze conclusie.

De 'Financiële Lente'

In wat lijkt op de eigenste Arabische Lente van de markten, wordt de ene na de andere regering onthoofd. In slechts één jaar tijd werden zes premiers de laan uitgestuurd om de gemoederen van de markten te bedaren. De Ierse premier Brian Cowen was de eerste, gevolgd door zijn Portugese, Spaanse, Slowaakse, Griekse en Italiaanse collega's. In de traditionele media wordt deze *uitzuivering* doorgaans impliciet bestempeld als een noodzakelijk kwaad en daarmee is de kous dan af.

Een zucht van opluchting was te horen aan het einde van het zoveelste zwarte hoofdstuk in de Italiaanse geschiedenis. Na zeventien jaar machtscentralisatie zwichtte de onzwoegbaar geachte Silvio Berlusconi onder de druk van de markten. Al hebben we het laatste van hem ongetwijfeld nog niet gezien. Ongeacht de rechtsschapenheid van Berlusconi's vertrek, bewijst de manier waarop hij zorgvuldig uitgeknipt werd gezet nogmaals de machtsstrijd tussen de marktspelers en democratisch verkozen politici. Alles wijst immers op een politieke afrekening. Mario Draghi, gewezen gouverneur van de Italiaanse centrale bank en Italië's meest gevierde econoom, schortte bij zijn aantreden als voorzitter van de ECB immers alle

aankopen van Italiaans overheidspapier op. De verwachte reactie van de markten bleef niet uit. De langetermijnrente van Italië steeg al snel tot boven de 7 procent. En weg was Berlusconi.

Iets minder rechtsschapen was het ontslag van George Papandreu. Daags na de EU-top kwam deze op de proppen met een referendum dat hij aan het Griekse volk wou voorleggen omtrent de Europese bezuinigingsmaatregelen. Een afleidingsmanoeuvre, ja zelfs een teken van Tolstojaans staatsmanschap, zo blijkt. Papandreu begreep maar al te goed dat hij hetzelfde noodlot als zijn mede-PIGS moest ondergaan teneinde de carrousel van speculaties tegen Griekenland een halt toe te roepen.

Een geloofwaardige opvolger moest benoemd worden en het was maar al te duidelijk dat die niet geleverd kon worden door de neoliberale en conservatieve oppositiepartij Nέα Dimokratía (Nieuwe Democratie, nvdr.). Eurostat meldt dat tijdens de legislatuur van deze conservatieven het begrotingstekort afstevende op een duizelingwekkende 15,4 procent in tegenstelling tot de 3,7 procent waarvan de Nέα Dimokratía melding gaf aan de Europese Unie. Hierdoor werd, bij gebrek aan een democratisch equivalent, handig de deur geopend naar een regering van technocraten onder leiding van Lucas Papademos. Als voormalig gouverneur van de Griekse centrale bank en vicepresident van het directiecomité van de ECB, heeft Papademos zijn sporen inmiddels verdiend, al kan men zich vragen stellen bij de leidende functie die hij opnam aangaande de toetreding van Griekenland tot de EU, die gepaard ging met bovengenoemde grootscheepse fraude.

Managing directors en professoren

De idee dat een regering van technocraten soelaas

Dat men toch enigszins verveeld zit met de situatie blijkt uit de titel van 'senator voor het leven' die Monti recentelijk ontving van de Italiaanse president. Zijn gebrek aan een democratisch mandaat werd toegedekt met de mantel der liefde.

biedt in deze turbulente tijden, krijgt langzamerhand steeds meer ingang. Eerder een uiting van een politieke vertrouwenscrisis dan een gegeven waarheid. Bovenal impliceert een technocratie dat de technische aspecten van beleidsvorming te ingewikkeld worden voor politici. Een politiek compromis staat een daadkrachtig beleid in de weg, en de democratie is slechts een kwalijke hindernis die men best zo snel mogelijk aan de kant schuift om de markten te sussen.

Een regering van technocraten is een eigenaardige kortetermijnoplossing die op lange termijn slechts de geloofwaardigheid van Europa verder ondermijnt. Waar ligt immers de democratische legitimiteit van zulke machthebbers en is de grens tussen een technocratie en een meritocratie (geregeerd door verdienstelijken), ja zelfs aristocratie (geregeerd door de *besten*) niet bijzonder vaag? Keren we terug naar bestuursvormen waartegen de Europese bevolking 200 jaar geleden op de barricades stond?

Keren we terug naar bestuursvormen waartegen de Europese bevolking 200 jaar geleden op de barricades stond?

Zowel in Griekenland als Italië kwamen dergelijke technocraten intussen aan de macht. Ze ontleen hun gezag enkel aan hun kennis van de markten en hun status. De opvolger van Berlusconi werd uiteindelijk Mario Monti, *Super Mario* voor de vrienden. Dat men toch enigszins verveeld zit met de situatie blijkt uit de titel van ‘senator voor het leven’ die Monti recentelijk ontving van de Italiaanse president. Zijn gebrek aan een democratisch mandaat werd toegedekt met de mantel der liefde.

De man is nu zowel premier als Minister van Economie en Financiën. Een riskante spagaat, waar enkel een internationaal adviseur van The Coca Cola Company en Goldman Sachs ongedeed mee wegkomt. Juist ja, Goldman Sachs, de investeringsbank die voortdurend in opspraak komt nadat ze onder andere de Griekse regering systematisch zou hebben geholpen met het verdoezelen van de ware grootte van hun schuldberg. Lucas Papademos was de man die in deze periode aan het hoofd stond van de Griekse Centrale Bank. Knoopt u vooral zelf de touwtjes aan elkaar.

In het Europees Parlement wordt naarstig gelobbyt door Goldman Sachs (foto: Sarah Fellahi)

Overigens is Mario Monti niet de enige Europese functionaris die een carrière begon of uitbouwde bij Goldman Sachs. De Italiaan Mario Draghi, het nieuwe hoofd van de Europese Centrale Bank, was vroeger managing director bij Sachs. De lijst wordt vervolledigt met Petros Christodoufou (hoofd van het Griekse Schuldagentschap), Antonio Borges (voormalig directeur van het Europees departement van de IMF) en zelfs onze eigenste Karel Van Miert was enige tijd adviseur bij Sachs. Een nest van verderf dus. Kwestie van belangenvermenging kan dat al eens tellen.

Paradoxaal genoeg wordt de macht daardoor overgedragen aan individuen die in grote mate hun aandeel hadden, en nog steeds hebben, in de oorzaken van de mondiale, en vooral, de Europese crisis. Rest de vraag waarom hier in de media geen aandacht aan geschonken wordt. Mogelijks staat kritiek op het Europees project nog steeds gelijk met euroscepticisme. Laat deze term echter een nuchtere analyse niet in de weg staan. “De Unie staat en valt met de Euro”, zo hoort men met de regelmaat van de klok bij monde van onze grote Europese leiders. Laat opbouwende kritiek op het beleid en een grotere transparantie dan ook geen taboe wezen. Enkel en alleen op deze manier kan men zichzelf achteraf geen verwijten maken. ◆

There is something rotten in the state of Capitalism

Slavoj Žižek deed Brussel aan

DOOR JURGEN MASURE

Op 28 november raasde Sloveens filosoof Slavoj Žižek door de Henri Leboeuf-zaal van BOZAR. Sommigen zien in hem een sluipend links gif. Anderen daarentegen erkennen hem eerder als wandelend links studiecentrum. Kortom, Žižek is een bejubeld en gecontesteerd filosofisch beest dat de controversie niet schuwt. Maar is het niet net daar waar we vandaag nood aan hebben?

Maar wie is Žižek nu eigenlijk, en nog meer: wat is zijn inherente boodschap? Zelf omschrijft hij zich eerder als gematigd apocalyptisch. Zo stelt hij dat, indien we aan dit tempo voortschrijden, we op termijn ten onder zullen gaan aan verschillende crises. Nog voor de eigenlijke lezing van start ging, weerklonken incidentiële woorden "we want a revolution!" in de zaal. De *whatever* op Žižeks gezicht sprak boekdelen. Neen, hij is niet echt de man van loze soixante-huitard-uitspraken. Hoe grappig en welbespraakt hij ook mag zijn, zo consequent en beargumenteerd is hij in zijn denken. Nu, moest je hem laten doen, hij zou de zogenaamd postpolitieke kapitalistische samenleving zonder meer buitenbojournen. En toch beseft hij als geen ander dat dit niet over één nacht ijs zal gaan, dat zoiets meer vergt dan enkel en alleen wat goodwill.

Dokter Žižek

Het is nu net door z'n unieke levenswandel, dat je z'n denken beter kunt begrijpen. Slavoj Žižek werd in 1949 geboren in Ljubljana (vandaag de hoofdstad van Slovenië, toen echter een stad in de grote socialistische republiek van Joegoslavië) in een middenklassegezin, actief in de economische sector. Als vijftienjarige jongeman wilde hij graag regisseur worden, maar na het zien van heel wat Europese films beseftte hij al gauw dat hij hier geen aanleg voor had. Twee jaar later wist hij het dan: hij zou filosoof worden. En zo ging hij dan in 1967 aan de Universiteit van Ljubljana filosofie, en vervolgens sociologie studeren. Het ging hem goed af, want in 1971 begon hij als praktijkassistent aan diezelfde universiteit. Problemen staken de kop op (zijn thesis zou te anti-marxistisch geweest zijn) en hij besloot dan maar het leger in te gaan. Na zijn

legerdienst studeerde hij in Parijs psychoanalyse en dit bij Jacques-Alain Miller, Jacques Lacans schoonzoon.

Al vrij vroeg had het marxistisch, en meer, hegeliaanse denken een impact op zijn ontwikkeling als filosoof. Enerzijds door zijn levenservaringen, anderzijds door de aantrekkingskracht die uitging van het Duits idealisme en marxistisch communisme. En, belangrijk om Žižeks denken te vatten, is net die lacaniaanse vertaling van het oud hegeliaans fenomenologische denken (Lacans Reëele-Symbolische-Imaginaire in navolging van Hegels these-antithese-synthese). Daarnaast roept hij ook telkens op om terug te keren naar het cartesiaans subjectdenken. Oh jawel, Žižek maakt daar in zijn analyses meer dan gretig gebruik van.

Als een krachtig wijsgerig sjamaan ontleedt hij de

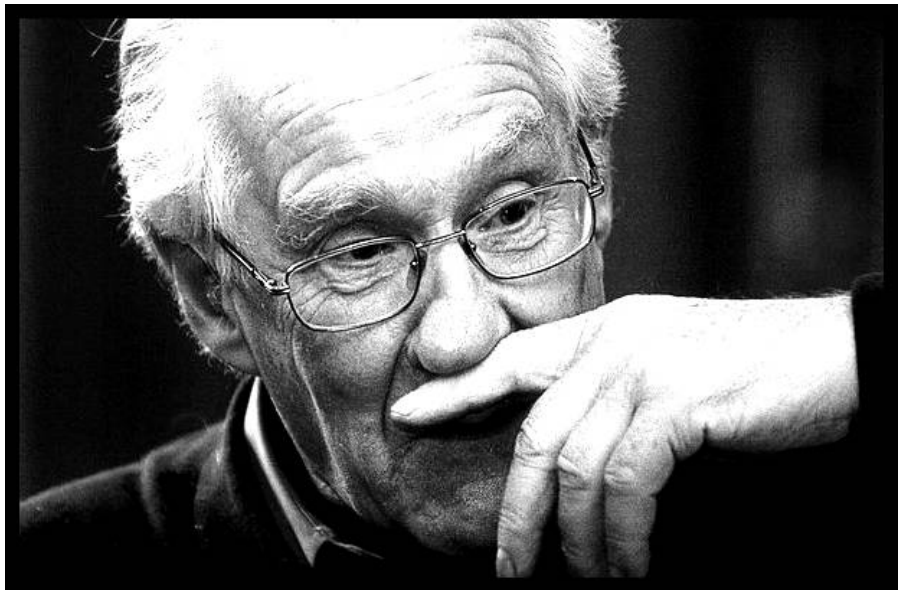
maatschappij en tracht op filo-psychoanalytische wijze achterliggende, onderbewuste beweegredenen te ontleden. Hoewel de man de indruk wekt gemakkelijk te zijn, is hij van karakter een consequent en zachtaardig humorist. En dat merk je ook in zijn schrijven. Zijn instrumentarium, zoals zijn biografie duidelijk maakt, bestaat uit Marx, Hegel, Lacan en (meestal) hollywoodfilms. Ook de politieke theorieën van grootmachten als Antonio Gramsci, Ernesto Laclau en Alain Badiou zijn hem verre van vreemd.

Zijn grote, internationale doorbraak kwam in 1989 met zijn boek *The Sublime Object of Ideology*. Sindsdien is hij een veelgevraagde gast en proclameert hij stormachtig de noodzaak om het neoliberale bestel grondig te hervormen. In 1990-1991 zag hij zijn politieke kans schoon en stelde hij zich Sloveens presidentskandidaat voor de Democratische Liberalen. Hij werd mooi vijfde. Ondertussen gaf de man les in de Verenigde Staten en Parijs. Sinds 1979 is hij verbonden aan zijn moederuniversiteit in Ljubljana. Daarnaast is hij vandaag ook gastprofessor aan de European Graduate School in Zwitserland, waar hij zomercolleges geeft aan communicatiestudenten. Žižek gaat daarbij dus geen intellectuele uitdaging uit de weg. Met peper in het achterwerk blijft hij boeken, artikelen en opiniestukken publiceren, geeft hij lezingen over de hele wereld en is hij een graag geziene televisiegast. Je zou haast denken dat er twee, of zelfs drie, Slavoj Žižeks rondlopen.

Kapitalisme: een oud zeer?

Opvallend in zijn BOZAR-lezing was dat hij de Indignadosbeweging een kleine veeg uit de pan verkocht. Versta hem niet verkeerd: de man heeft alleen maar respect voor een dergelijke beweging. Toch is hij van mening dat een tegenbeweging, zoals de Europese Indignados, op een bepaalde wijze geïnterpreteerd en bijgevolg 'gebruikt' kan worden door iedereen (lees: fascistische, nationalistische, etcetera). Eenieder kan dergelijke stellingen formuleren die zij in hun pamflet vooropstelden. Ten tweede ziet hij ook niet echt een duidelijke voorhoede met vastomlijnde boodschap in deze beweging, en daarbij: "They demand things, and I have a single question: these demands are directed to whom?"

"They demand things, and I have a single question: these demands are directed to whom?"

Not to the people themselves. They will not claim, they'll do it for themselves." Naar wie richten de Indignados zich, vraagt hij zich terecht met de grootste stelligheid af. Hij uitte zich daarbij ook heel kritisch ten aanzien van de op til zijnde technocratische veranderingen bij enkele EU-lidstaten. Kleurrijke politici moeten oprotten en plaats maken voor grijze technocraten. Volgens hem is dat een meer dan duidelijke nederlaag voor ons democratisch bestel. Het is bijgevolg veelzeggend hoe wij, Europeanen, niet langer als mensen of volk, maar eerder als producten benaderd worden. We staan als het ware wat met het hoofd in de nek te kijken, zonder rasecht actie te ondernemen.

Fuck Fukuyama

Žižek is geen onheilsprofeet, geen 21ste-eeuwse versie van Nostradamus; toch stelt hij in een van zijn laatste boeken *Living in the End Times* vast dat, indien we aan dit tempo verder gedijen, we regelrecht afsterven op een allesomvattende neergang die we als samenleving nooit te boven gaan komen. Het beeld dat de Amerikaans neoconservatieve denker Francis Fukuyama begin jaren '90 vooropstelde, vertoont dus heel wat barsten: "9/11 en de financiële crisis tonen net aan dat het *The End of History*-idee (een controversiële stelling

waarin het einde van de Koude Oorlog volgens Fukuyama het einde van de vooruitgang van de mensheid vertoont en daarbij de complete overwinning is van het liberaal kapitalisme, nvdr.) niet langer werkbaar is.

De 21ste eeuw staat met andere woorden op het punt een nieuw tijdperk in te gaan. Dat zegt hij ook op de lezing: "As my good friend Alain Badiou (foto) likes to repeat, the 20th century form of Communism is over." We moeten het radicaler gaan bedenken, we moeten de ruimte openen voor een wat extremer gedachtegoed (en dus niet langer een lege sovjet-gewijze participatie, etcetera). Laat dat ook net een belangrijk punt zijn in zijn boek *First as Tragedy, then as Farce*. Hierin stelt hij de idee voorop om een nieuwe vorm van communisme in te richten. Zo stelt hij dat "The old socialist are no longer!" en dat er moet nagedacht worden over een wat pragmatischer communisme, werkbaar en aangepast aan onze tijdsgeest. Het is tevens op dat punt dat hij meerdere malen frontaal werd aangevallen.

Als westerlingen zijn wij volgens Žižek doordrongen van het kapitalisme. Hierdoor is het veranderingsproces verre van gemakkelijk te noemen. En net daarom vertonen we een monetair georiënteerde gelatenheid die ons in de alledaagse handelingen bepaalt. Het is net dat punt waar een denker als Žižek het immens op de heupen van krijgt en wat hij dan ook met hand en tand bestrijdt. Met succes zo blijkt, want de 2.500 toehoorders in de propvolle Le Boeuf-zaal hingen echt aan 's mans lippen. ♦

Xenofobie en een falend Europees beleid in Orbanistan

Anderhalf jaar radicale verrechtsing onder Viktor Orban in Hongarije

DOOR JOREN JANSSENS

De verkiezingen van 2010 bezorgden Viktor Orban van de rechts-conservatieve partij Fidesz een verpletterende meerderheid. Met gedoogsteun van de ultraracistische Jobbik-partij kon hij rekenen op een tweederdemeerderheid in het parlement. Sindsdien oogste de Hongaarse regering zowel in binnen- als buitenland een storm van kritiek en groeit langzaam de vraag of Wit-Rusland werkelijk de laatste dictatuur van Europa is. Het Hongaarse volk echter, ziet er voorlopig geen erg in. De vrijheid werd ingeruild voor orde en stabiliteit.

E ind vorig jaar schreeuwden ettelijke Europese parlementsleden moord en brand nadat Hongarije een wet goedkeurde die de binnenlandse en de in Hongarije geaccrediteerde buitenlandse media onder verregaande controle zou plaatsen. De 194 pagina's tellende mediawet, die slechts het sluitstuk is van de centraliseringspolitiek die het medialandschap onderging, bepaalde dat kranten, radiostations en tv-zenders uit de privésector dan wel overheidsmedia, door middel van een media-regulator worden gecontroleerd op politiek onevenwichtige berichtgeving.

Deze commissie, uitsluitend bestaande uit Fidesz-getrouwen, behoudt zich het recht om publicisten te schorsen of te ontslaan en buitenlandse journalisten uit te wijzen. Dodelijke boetes die tot 700.000 euro kunnen oplopen, hangen als een zwaard van Damocles boven de media en moeten zelfcensuur aanmoedigen. Ook mogen radio- en tv-journaals slechts 20 procent van hun omroeptijd besteden aan misdaad: kwestie van de bevolking niet al te zenuwachtig te maken.

Daarenboven moeten journalisten vanaf heden hun bronnen openbaar maken indien de berichtgeving "de nationale veiligheid bedreigt" en moeten publicaties steeds voldoen aan een morele norm. Wat nu precies *politiek onevenwichtig* is en wanneer de nationale veiligheid bedreigd wordt, is niet geheel duidelijk. Al weten we alvast dat Ice-T en andere 'gangsterrap' uit den boze zijn voor negen uur 's avonds.

De nieuwe wet had massaontslagen ten gevolge. Ruim 1000 journalisten met een afwijkende mening werden reeds de laan uitgestuurd, zogezegd als gevolg van besparingen. De oppositie, bestaande uit sociaaldemocraten, groenen en ultralinksen, heeft het echter over politieke zuiveringen aangezien voornamelijk linkse en kritische publicisten werden ontslagen. Het regime van Orban chanteert de ontslagen journalisten met het afnemen van hun financiële compensatie om ze te weerhouden met de pers te praten. Paradoxaal draait Fidesz, dat gegeven is van anticommunistisch sentiment, op

deze wijze de klok twintig jaar terug naar de censuur onder het conservatief communistisch regime.

Het doel van de nieuwe mediawet is het muilkorven van mogelijke kritiek op enkele omstreden maatregelen die de enorme schuldenberg van 26 miljard dollar moeten afbouwen. Zo werd de Fiscale Raad die toeziet op belastingwetgeving afgeschaft, het spaargeld van gepensioneerden (goed voor 11 miljard euro) genationaliseerd, particuliere spaarfondsen overgeheveld naar de staat en zakte het gemiddeld inkomen met 30 procent.

Grondwet

In een poging om de macht naar zich toe te trekken amendeerde Orban de grondwet al ettelijke keren, met als primair uitgangspunt een doorgedreven centralisatie. Het Hongaars Rekenhof en de Fiscale Raad werden de facto afgeschaft en het Grondwettelijk Hof, de enige instantie die de grondwetsamendementen nietig kon verklaren, vleugellam

gemaakt.

De nieuwe ultrareactionaire grondwet, volgens Orban een overgang naar de democratie, staat bol van oerconservatieve en nationalistische amendementen: het heteroseksuele gezin is de hoeksteen van de maatschappij, God de basis van de natie en een garantie voor intellectuele en spirituele samenhang, de heilige koning de trots van de natie, een foetus moet vanaf zijn geboorte beschermd worden en zware criminelen krijgen onvoorwaardelijk levenslang. De ambigue rol van Hongarije in de Holocaust wordt krachtig ontkend. Enkel het voorstel dat vrouwen additioneel stemrecht krijgen voor hun kinderen werd niet aanvaard. Er werd immers geopperd dat Roma-vrouwen gemiddeld meer kinderen hadden, waardoor ze te veel invloed zouden krijgen.

De gevolgen laten niet op zich wachten. De Hongaarse autoriteiten misbruikten Europese subsidies voor een anti-abortuscampagne in naam van *Pro-*

gress, het Europese programma voor werk en sociale solidariteit voor Oost-Europese landen. Op de poster smeekte een foetus: 'Ik begrijp dat je mij misschien niet wilt. Maar denk nog eens na. Laat mij adopteren, laat mij leven!' Een campagne volledig in strijd met wat de autoriteiten aanvankelijk hadden voorgesteld aan de Europese Commissie.

Na de omstreden grondwet werden nog tal van discriminerende wetten goedgekeurd in het parlement. Zo moeten daklozen vanaf heden een boete tot 150.000 forint (480 euro) ophoesten. Bij een tweede overtreding verdwijnt de dakloze achter de tralies, tenzij gemeenten kampen met een structureel opvangtekort. Naar schatting bedraagt het aantal daklozen in Hongarije om en bij de 20.000. Slechts voor 9.000 gelukkigen is er opvang mogelijk.

Xenofobie

Homofobie, antisemitisme en racistisch geweld tegen Roma's zijn volgens een aantal getuigen schering en inslag geworden in Hongarije. Zo protesteerde de Jobbik-partij tegen "de nicht, de pervert, de jood" Robert Alföldi, artistiek directeur van het Nationaal Theater, waarop deze prompt werd ontslagen uit zijn functie. Net buiten het centrum van Boedapest worden muren beklad met antisemitische graffiti.

Het Hongaarse Rode Kruis moest een driehonderdtal Roma evacueren nadat een extreemrechtse burgerwacht een trainingskamp had opgezet vlak bij het dorp Gyongyospata. De *Verdedigingsmacht*

Wilfried Martens verdedigde de Hongaarse mediawet en hoopte dat de toepassing ervan zou meevallen.

of *Vederomilitie* patrouilleert in zwarte uniformen en is ook in andere steden met een grote zigeunergemeenschap actief. Hoewel ongewapend zijn ze voorzien van zaklampen ter grootte van wapenstokken om niet-Roma te beschermen tegen 'zigeunermisdaden'.

De neofascistische milite omschrijft zichzelf als "de oren en ogen van de politie" en werd opgericht als een politieke publiciteitsstunt. Bij de verkiezingen van 2010 behaalde de Jobbik-partij, die sporadisch actief leiding geeft aan de Burgerwacht, 17 procent. Door de rechtse politiek van Orban was hun populariteit zienderogen aan het dalen. De Burgerwacht moest de aanhang van Jobbik weer vergroten.

Een trieste afsluiter voor deze opsomming van schendingen van internationale rechten: de online-televisiezender N1, gesteund door Jobbik, kwam op de proppen met een verjaardagsfeestje voor Hitler. In een dertig seconden durende hommage werd de man geroemd om zijn economische en morele bijdrage aan Duitsland. De nederlaag van Hitler werd omschreven als zijnde een politieke heksenjacht, georganiseerd door de Angelsaksische geallieerden en de bolsjewieken.

De koers die men Hongarije toestaat te varen roept vragen op over het beleid van de Europese Unie. Vraagstukken vooral, over hoe de daad bij het woord te voegen. Het is immers maar al te duidelijk dat de beknotting van de vrije meningsuiting en persvrijheid flagrant in strijd is met het Verdrag van Lissabon en talrijke andere internationale verdragen betreffende de fundamentele rechten van de mens.

Desalniettemin werd consequent flauw gereageerd vanuit Brussel met een knap staaltje van anderichting-uitkijken. Bij een eerste inzage van de wet op persvrijheid en de nieuwe grondwet werd voorzichtig gereageerd dat men nog moest bekijken of de nieuwe bepalingen al dan niet in strijd waren met de Europese regelgeving, hoewel hier bij aanvang geen twijfel over mocht bestaan. Telkens werden de onderzoeken doorgesluisd naar de Europese Commissie, waarop eerder geuite dreigingen een stille dood stierven. Enkel de subsidies die Hongarije misbruikte voor haar anti-abortuscampagne werden teruggevraagd. Klaarblijkelijk wordt alleen ingrepen wanneer het geld verkwist wordt. Democratische waarden en vrijheid blijken niet zo'n waardevol goed.

Daarenboven klinkt de Europese Unie wat hypocriet en ongeloofwaardig wanneer ze landen als Turkije, Iran, Noord-Korea, Cuba, China of Rusland de les wil lezen inzake mediapluraliteit of secularisme van het staatsbedrijf, als ze haar eigen huishouden niet op orde krijgt. Ex-premier Wilfried Martens, voorzitter van de Europese christendemocratische fractie waartoe ook Fidesz behoort, verdedigde de Hongaarse mediawet en hoopte dat de toepassing ervan zou meevallen. Dit geldt daarenboven voor de gehele christendemocratische fractie in het Europees Parlement die de ernst van de situatie blijkbaar niet wil inzien.

Het ontbreekt de EU blijkbaar aan een dwingend institutioneel kader waardoor ze de basisbeginselen van haar grondwet, die haar burgers hoort te beschermen tegen politieke grillen, af te dwingen. Misschien tracht men wel de maatschappelijke breuklijnen zo goed mogelijk te verstoppen nu de financiële breuklijnen maar al te duidelijk werden.

Vederomilitie in Gyongyospata

Het Nieuws van Morgen

Gefluister in de wandelgangen

DOOR KENNETH PONTZEELE

Jobdienst vs. Career Center

Na de opening van het Career Center zijn naar verluidt spanningen ontstaan binnen het universiteitspersoneel, welbepaald tussen de Jobdienst en het nieuwe Center. “De oprichting van dat center is je reinste provocatie, een stok in het berenhol! En dat is ongetwijfeld enkel te danken aan vuil lobbywerk en vriendjespolitiek!”, klonk het woedend bij monde van Marie Daringman, werknemster bij de desbetreffende dienst. Zij en haar medewerkers voelen zich bedreigd door de oprichting van de publiek-private samenwerking met Randstad. Ietwat paranoïde wordt blijkbaar gevreesd dat deze dienst, die bij de jobdienst naar het schijnt smalend de McDonalds van de carrièreplanners wordt genoemd, er binnenkort in zal slagen om werkelijk alles gedaan te krijgen vanuit gebouw M, ten koste van de oude getrouwen van de jobdienst. De Moeial probeerde de woedende dame verder te interviewen, maar kreeg tussen de woedende tirade weinig tot geen kans om vragen te stellen. Toch bleef één citaat ons bij: “Zelfs al voor de opening werd naar de pijpen gedanst van deze externe investeerders! Het padje naar hun voordeur, nota bene verlicht met de meest stijlvolle led-lampjes ooit gezien op de campus, kon niet snel genoeg aangelegd worden. Terwijl wij al jaren liggen te verkommeren in gebouw Y. Een gebouw in een godverlaten uithoek van de campus, waar studenten architectuur verplicht op excursie zouden moeten om te leren hoe het niet moet!”

Technocratische coup in de studentenraad verijdeld

Er is een stormpje ontstaan in de studentenraad over de vermeende plannen van enkele studentenvertegenwoordigers om de studentenraad te vervangen door een technocratische Raad van Wijzen. “In navolging van de Griekse en Italiaanse succesverhalen, waar een technocratische regering er in slaagt om de noodzakelijke offers aan de markt te brengen, is het duidelijk geworden dat enkel een Raad van Wijzen de Vrije Universiteit Brussel eindelijk naar de 21e eeuw kan loodsen”, klonk het in een memorandum, verspreid in aspirant-revolutionaire kringen in de marge van de studentenraad. Ook over het gevrees-

de democratisch deficit van een aangestelde 'vertegenwoordiging' lieten deze samenzweerders zich laatdunkend uit: “Deze 'democratisch' verkozen vertegenwoordigers zijn uiteindelijk toch maar verkozen door twee man en een paardenkop, namelijk het absolute quorum van 25% van alle stemgerechtigde studenten. Wij vragen ons dan ook af hoeveel die gemiddelde student dan zou geven over dat verplicht-democratisch gezever.” De bedoeling van de samenzweerders was verder om een financiële crisis te proberen ontketenen op de VUB om in de daaropvolgende chaos zich te proberen voordoen als de enige stem van de rede.

Nuttigheidsquotiënt bepaalt binnenkort inschrijvingsgeld

De kogel is door de kerk: binnenkort zal er bij het inschrijven gebruik gemaakt worden van een 'nuttigheidsquotiënt' om de inschrijvingsgeld van nieuwe studenten te bepalen. Deze quotiënt, een bepaalde score op een schaal van 1 tot 10, houdt onder meer rekening met de verwachte economische opbrengsten die aspirant-studenten te bieden hebben aan de maatschappij. Deze quotiënt zou dan vermenigvuldigd moeten worden met een geïndexeerd basisbedrag om de uiteindelijke inschrijvingskost te bepalen. “Met deze innovatie zullen we de toekomstige maatschappelijke waarde van elke Vlaamse student eindelijk kunnen samenvatten in één cijfer”, klonk het in een persbericht van het Ministerie van Onderwijs.

Vanaf nu zal de overheid dus eindelijk de student financieel kunnen ontmoedigen om te beginnen aan egoïstische hobbystudies als Pol & Soc, filosofie en kunstgeschiedenis. Maar dat is niet het enige waar rekening mee gehouden zal worden. Ook met andere factoren die iemands economische waarde kunnen belemmeren, wordt rekening gehouden. Zo zal via een survey en een psychologische proef gepeild worden naar de 'Subversiviteitsgraad' van de student in spe. Een te hoge score suggereert een mate van koppige onafhankelijkheid die zeker in economische richtingen hoogst onwenselijk is voor de vlotte inschakeling in de arbeidsmarkt. Ook een proef om de reactiesnelheid op directe bevelen te meten, wordt overwogen. ❖

HET VRIJ€ BLAUWZUURTJ€

Maandelijks neem ik de Moeial wel eens ter hand, kwestie van te weten wat de vijand denkt. In de vorige editie sprong wel één artikel in het oog. Catastrofaal, zo bleek, het betrof alweer niets buiten gratuite communistische propaganda. Hele pagina's heb ik al aan deze flutideologie zien verspild worden. Als vrijheidsminnend persoon zag ik mij aldus genoodzaakt om op mijn beurt deze lezersbrief op te stellen. Echter, na de persoonlijke aanval in de vorige editie op de politiek secretaris van het LSVS, een like-minded confrater, voel ik mij uit vrees voor represailles van deze moderne Stasi verplicht om dit anoniem te doen.

Langzamerhand stelt de Moeial zich weer meer en meer op als dé spreekbuis voor extreemlinks. Ik, persoonlijk, vind dit een verontrustende evolutie. Solidariteit dwingt men niet af door staatactie, maar dit is exact wat het Rode Gevaar in zijn laatste schrijven trachtte te bewijzen. Een dergelijk streven is natuurlijk nefast voor onze welvaart. Europees commissaris Olli Rehn heeft dit al voldoende herhaald, maar de stem van Europese redelijkheid wordt eens te meer schromelijk genegeerd. Nergens in Europa tracht men jobcreators onder zoveel regels te bedelven als in België. Misselijkmakend is het, dat nu we eindelijk een regeerakkoord en regering hebben, deze dogmatisch linkse klik onze welvaart nog steeds tracht te ondergraven. Overal ter wereld snijdt men in de overheidsuitgaven, maar in de Particratie Socialiste genaamd België is dit eens te meer onmogelijk. Nogmaals bewijzen onze progressieve krachten de conservatiefste van het continent te zijn. Gegeven hun corporatistische banden met Big Labour is dit misschien vanzelfsprekend, maar dit is maar een van de vele manieren waarop de Vrijheid gefnuikt wordt in dit land, straks moet het pampere minimumloon ook nog omhoog!

Om Fukuyama te parafaseren, ondertussen een anderhalf decennium geleden: ideologie is dood en moet vooral dood blijven, pragmatische ideologische neutraliteit is essentieel. Onderwijl moeten wij wel lijdzaam toezien hoe in dit 'onafhankelijk' blad de VUB-student maand na maand vergiftigd wordt met cryptostalinistische leugens en propaganda, gefinancierd met het inschrijvingsgeld van studenten die daar vaker niet dan wel van moeten weten. Links lullen en rechts vullen, daar zijn die 'progressieven' dan weer wel goed in; retoriek rechtstreeks geïmporteerd uit de negentiende eeuw, diezelfde oude vormen en gedachten waar ze toch tegen zouden moeten strijden, nietwaar?

Een ander weerkerend onderwerp in deze opiniestukken bleek de uitbating van het Kultuurkaffee. Niettegenstaande dat men daarover ook als consequente Klassieke Liberaal wel eens een boompje over kan opzetten. Pakweg over de marktverstorende werking van dat gesubsidieerde kaffee, bijvoorbeeld. Aan een normaal tarief kost een pintje in elk hardwerkend ondernemerscafé al minstens € 1,90, maar dankzij het maoïstisch beleid van onze Alma Mater sponsoren wij allemaal dit welbepaald (notoir links!) hol, waar nota bene nauwelijks een goede cognac of dito glas champagne te krijgen is. Redelijk ongelofelijk is het feit dat het Kultuurkaffee dan ook afgesloten is van de Vrije Markt door een contract met een vaste brouwer. Ach, het is niet omdat een steunpilaar van onze economie als Electrabel vrijegeleide verdient dat een dwerg als Wyns (kijk naar de bekers) een eerlijke ondernemer moet dwarsliggen met handelsembargo's. Nu, voor je het weet gaan ze daar ook nog staken, het zou mij niet verbazen in dit rood ACOD-nest. Onwetend dat onze degustaties daar toch de jobs scheppen die nog lokaal uitgeoefend worden, verdorie.

Intelligente mensen weten dat ook de 'studentenvertegenwoordiging' aan de

Pleinlaan bloedrood kleurt. Dit is naar het voorbeeld van Groot-Brittannië, waar een studentenraad ook wel een Student Union genoemd wordt, jawel, alweer de verzuiilde ABVV-logica. Enige voeling met de realiteit is weer ver te zoeken, want laten we niet vergeten dat het immers crisis is voor iedereen, maatregelen zijn nodig en die zijn zowel zoet als zuur. Het wordt tijd dat we onze verantwoordelijkheid nemen en misschien ons oor eens te luisteren leggen bij de burens in Leuven. Daar klinkt het dat weinig nuttige of compleet nutteloze richtingen meer inschrijvingsgeld zouden moeten betalen. De richtingen die de motor van de Vrije Markt weer op volle toeren moeten doen draaien, zouden daarentegen geheel gratis moeten zijn. Dit om te voorkomen dat dit hoogopgeleide profitaat de Onzichtbare Hand teveel zou belemmeren. Het is nu minder dan ooit verantwoord om zuur afgestaan belastinggeld te herverdelen naar linkse hobbyisten zoals politieke wetenschappers, sociologen of filosofen. Wat onze samenleving en economie nu het meest nodig heeft zijn goede handelsingenieurs, managers en marketeers. Ernstige mensen van de wereld, quoi. Hoed u dus, voor de propagandistische leugens welke u elke maand ingelepeld worden in dit bloedrode blad. Van de donkere conclaven van de meest verstarde der vakbondsdelegees tot op uw blad, het is maar dat u het weet.

Veruit het meest zinloze dat je deze linkse kerkgangers kan aandoen, is een discussie aangaan. Ze verdrinken zichzelf in eigen gelijk. Ze willen zelfs niet de premisse aanvaarden dat Marxistische werken hoogstens een sociologische gedachteoefening zouden kunnen zijn. Totalitair in hun kleingeestigheid en hopeloos gedateerd. Ze pretenderen progressief te zijn, maar ze hebben meer heiligen en goden dan hellenistische godsdiensten. Chomsky, Foucault, Zizek, Sartre en het lijstje blijft maar verder gaan, blindelings quoteren ze duizenden citaten. Pamfletten reciteren, dat kunnen ze, maar bijvoorbeeld de diepgang van Hayek leren kennen is een intellectuele *bridge too far*. Ach, wat doe je met mensen die een economische visie pretenderen te hebben, maar wel niet weten wat een *spreadstand* is. Laat staan dat ze een *creditrating* naar waarde kunnen schatten.

Een pluim is dan ook weggelegd voor onze VUB-top. Na het doorvoeren van het ASP II durven we ook wat te rationaliseren aan deze instelling. Echter, we moeten eens nadenken over hoe we nog verder kunnen besparen. Het blad van LSVS, Blauwzuur, komt tot stand zonder enige geldinjectie, maar de duizenden euro's die er in de richting van de dienst Studentenbeleid stromen, daar worden geen vragen over gesteld. Een student heeft geen Vrij Onderzoek nodig, want een student kan toch zelf kiezen wanneer hij vrij wil denken. Een student heeft geen Moeial nodig, want zoals al hoger aangehaald verschijnt Blauwzuur zonder enige steun. Waarom kan De Moeial zich dan niet over laten aan de proef van de vrijemarkteconomie en zich wagen op de advertentiemarkt? Ze kunnen toch de Colruyt vragen om te adverteren. Wie weet staat er dan misschien een keer iets interessants in De Moeial. ♦

Naam en adres bekend bij de redactie

Sans-papiers op VUB: Engagez-vous!

Zoals u misschien had horen fluisteren op de campus of in de media, vangt de VUB sinds enkele weken 25 sans-papiers op te Triomflaan 32. Dit zijn de vroegere lokalen van Vesalius College, onder de koten van de Schoofsiaan. Na de uitzetting uit hun vorige verblijfplaats waren de sans-papiers gedwongen om tijdelijk te kamperen op het Fernand Cocq-plein te Elsene. In deze VUB-lokalen zijn ze welkom tot 1 maart 2012, wanneer daar de noodzakelijke verbouwingswerken van start gaan om deze lokalen om te vormen tot de toekomstige verblijfplaats van onder meer de Medische Dienst. De VUB doet dit volgens het persbericht uit humanitaire overwegingen en benadrukt terecht de nood aan structurele oplossingen vanwege de verantwoordelijke overheden.

De Moeial sprak met H  l  ne Lembl  , afgevaardigde van studiekering Vrij Onderzoek in het net opgerichte studentencomit   voor de sans-papiers. We vroegen haar naar het hoe en waarom van dit studentencomit  . Dit comité is er, zo blijkt, gekomen naar analogie van een gelijkaardig studentencomit   drie jaar geleden, toen er op de VUB ook al sans-papiers opgevangen werden, destijds in de parking van gebouw K. De bedoeling is om studenten te betrekken bij het verblijf van de sans-papiers, ze te informeren over deze problematiek en

in de mate van het mogelijke om zelf hun steentje bij te dragen. Dit gebeurt in samenwerking met de VUB, die de Studentenraad en solidaire studentenorganisaties hierbij wou betrekken. Het belangrijkste is ijveren voor een menswaardig bestaan en hun penibele situatie proberen te verlichten, vooral in de wintermaanden.

Verder wil dit comité concreet “de studenten een forum geven om op drie manieren de sans-papiers te ondersteunen: ten eerste om hen te helpen aan materiële basisvoorzieningen. Zo is er nog steeds een grote nood aan matrassen - een groot deel van de groep behelpt zich en slaapt nog steeds op karton - en elementair kookgerei zoals bestek, potten en pannen. Ten tweede zou het mooi zijn om een soort maatschappelijk bewustzijn te proberen creëren over de ernstige immigratieproblematiek in België, ook via de (sociale) media. Ten derde zou het comité enkele acties (bijvoorbeeld debatten, ontmoetingen met de sans-papiers etc.) willen organiseren zoals op de ULB ook gebeurt”, besluit Lembl  . ⚡

Voor verdere informatie en voor goede zielen die overtollige matrassen, kookmateriaal of andere materiële voorzieningen hebben voor de sans-papiers: neem vooral contact op met H  l  ne Lembl   (hlemble@vub.ac.be). Ook is er een website gelanceerd waarop de sans-papiers hun verhaal vertellen: ikvluchtnaarjou.wordpress.com en heeft het studentencomit   een facebookpagina onder de naam 'Kollectief sans-papiers VUB'. Via deze media kan u ook op de hoogte gehouden worden wanneer het studentencomit   vergadert.

Theater: Gij die mij niet ziet

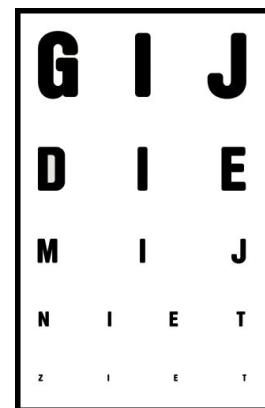
Gelukkig was er dit seizoen nog een lichtpuntje in de toneelzaal: Gij die mij niet ziet beloofde het hoogtepunt te worden van het najaar, maar bleek een belofte die niet ingewilligd zou worden.

Het stuk, van de hand van Wim Helsen, op de planken bijgestaan door Bruno Vanden Broecke, toont het duo opgesloten in een kleine kamer. Aan een tafeltje zitten twee eenzaten, met louter solitarisme gemeenschappelijk. Het zijn verstotelingen van de dagelijkse sleur en ze zijn blind in hun eigen AI. Opgesloten in hun krappe biotoop, beleven Leo en Vic onstuimig de *wat als* in hun levensloop, maar lukt het hen niet om de muren te doorbreken: de ideale hypothese wordt verkozen boven de bittere werkelijkheid. Een pijnlijk realisme dat duidelijk wordt wanneer een derde onzichtbare protagonist, genaamd Natascha, meermaals aanbelt. Hoe luid de bel ook weerklinkt, het duo verkiest verborgen te blijven onder de beschermende sluier van hun microkosmos.

De verwachtingen voor Helsens opus novus lagen hoog, een gegeven dat viel af te lezen na   n blik op het publiek, dat duidelijk een komisch stuk verwachtte. De aarzelende lachjes die hier en daar de

kop op staken werken de tragedie van *Gij die mij niet ziet* misschien nog wel het meest in de hand. Wim Helsen is verworpen tot een karikatuur van zichzelf, een treurig lot dat de gemiddelde cabaretier te wachten staat wanneer hij zichzelf een prozasjasje tracht aan te meten. Een spijtige zaak, omdat op deze manier ‘s mans mogelijk acteertalent wordt genegeerd. Een actie waar zelfs Helsen zich op een zeker niveau gewaar van is. Niettemin besliste hij mee te gaan in de plebejische negatie om zijn publiek, wie weet, toch ergens waar te geven voor hun geld.

Desalniettemin vormt dit stuk een meerwaarde op het curriculum van Vlaanderens vriend van de poezie. Het dynamische duo betraapt de glurende toeschouwer in *Gij die mij niet ziet* op voyeurisme en doet dit op zulk speelse manier dat ook vrouwe improvisatie af en toe achter de deur loert. Soms slagen Helsen en Vanden Broecke, de eeuwige Sammy, niet in hun opzet en vervelen de onderonsjes. Soms staart de onvermijdelijke *malheur* van de hoofdrolspelers de blinde kijker in de ogen. De gesluierde toeschouwer ziet het als een komisch stuk, maar eenmaal het doek van de humor

gevallen is gaapt de tragedie je aan als een opengereten wonde op de borstkas van de samenleving. Een tragedie hoog opgehouden als een spiegel voor de getuigen van het schouwspel.

Gij die mij niet ziet eindigt zoals het begon: met twee Einzelg  ngers die zich wentelen in hun zielig fatum aan hetzelfde tafeltje. Noem het reality-theater of absurd, zoals u wilt, in *Gij die mij niet ziet* zijn de blinden heilig. Een tafereel waar u ook in de ware wereld niet ver achter te zoeken hoeft.

(av, pv)

Muziekinterview met Mister Heavenly

"SM-clubs zijn de reden van ons bestaan"

DOOR PIET VAN DE VELDE

27 en geen kat meer, dat was het aantal bezoekers dat in de Charlatan opdaagde voor Mister Heavenly. Geen bijster groot aantal aanwezigen, maar hoeveel waren er aanwezig op het Laatste Avondmaal? Hoeveel waren er bij de dood van Caesar? We waren er niet bij, maar de chronieken spreken ook niet van een massale belangstelling. Wie wel aanwezig bleek te zijn, was Michael Cera. De acteur, bekend van films als Juno & Adventureland, steekt geregeld een handje toe als bassist. De andere leden van Mister Heavenly zijn wel rasmuzikanten: Nick Thornburn (The Unicorns & Islands) neemt de gitaar en zang voor zijn rekening, Honus Honus (Man Man) bespeelt het keyboard en zingt, ten slotte is er ook Joe The Plummer (The Shins/Modest Mouse) op drums.

d .M.: Muzikaal lijken jullie wel bij elkaar te horen, maar hoe werd de gedachtenoefening realiteit?

Honus: Een vriend gaf mij eens een CD van The Unicorns (Nick Thornburns eerste groep). Hij zei: "Dat klinkt wel zoals jij muziek maakt." Ik ben Nick, dan jaren later, in Los Angeles tegen het lijf gelopen en we hadden een interessant gesprek over leder. We zijn uiteindelijk in een SM-club beland, waar we dan een zeer "interessante" tijd hebben beleefd. Het is onze liefde voor leder die ons als groep heeft gevormd. Daarom coveren we ook *Look good in leather* van Cody Chessnutt.

Zowel Nick als Honus zijn de songschrijvers van de groep. Gaf dat geen aanleiding tot conflicten?

Honus: Het ging veel vlotter dan verwacht. Initieel hadden we het idee om slechts een zeven inch uit te brengen. Echter, na een week hadden we al pakweg acht songs. Ik was er echt van geschrokken.

Thornburn: Normaal gezien zouden we afwisselend eens achter de drums kruijen, maar omdat het zo vlot ging hebben we dus maar naar Joe gebeld om mee te komen spelen. Hij kan nu niet mee op deze Europese tour, omdat Modest Mouse een plaat gaat uitbrengen.

Komen er nog platen van Mister Heavenly of stopt het na deze plaat?

Thornburn: Er komt een nieuwe plaat uit van Islands in 2012. Het zal een rustiger plaat worden. Ik ben naar Los Angeles verhuisd en ben achter een piano gekropen. We zullen eerst met de plaat op tournee gaan doorheen Amerika en vervolgens, tegen april, hopen we terug te keren naar Europa. Ondanks al de plannen hoeft Mister Heavenly niet bij één plaat te stoppen.

Honus: Neen, want we zijn nu al drie keer in The States op tour geweest. We zijn nu bezig aan onze Europese tour en nog steeds amuseren we ons rot. Zolang het maar fijn blijft. De rest zal wel volgen. Ik denk dat ook ons label Subpop dat ziet zitten.

Hoe komt dat jij, Michael, hier in Gent bent?

Michael Cera: Ik had gewoon tijd. (stille) Neen, het is fijn om met hen te touren. Ik heb een tour meegedaan in The States en ik heb het nu persoonlijk ook weer wat rustiger.

Geen Arrested Development plannen dan?

Wie weet, maar zeker niet deze twee weken. Ik ben hier feitelijk nog maar net aangekomen. Een paar uren geleden stond ik nog in L.A. Het is ook fijn

om naar Europa te komen. Mensen zijn hier ook niet zo *starstruck* als in Hollywood. Wat raar is, want je komt ze daar vaker tegen.

Pineapple Girl gaat over de Panamese dictator Noriega en zijn pennevrindin Sarah York. Een ongewoon onderwerp?

Honus: Mijn vader zat vroeger bij het Amerikaanse leger en via hem kende ik het verhaal. Het is veel te interessant om niet te gebruiken: een gemene dictator en een minderjarig meisje uit New York. Het leuke is dat ik met mijn zwaardere stem de rol van het meisje voor mijn rekening neem en Nick die van Noriega. Ik hou wel van donkere boodschappen in blijde popsongs.

Jullie spelen ook geen popmuziek, maar Doom-Woop?

Honus: Iedereen kent de Doo Wop-sound in de 'blanke' popcultuur dankzij The Beach Boys, maar de meest interessante psychedelische varianten zijn gemaakt door groepen met een voorliefde voor het duistere. Als je naar The Cramps luistert kan je ook Doo Wop horen, daarom is dit een eerbetoon aan die groepjes.

Tijdens *Your Girl* veranderden jullie de songtekst. Jullie zongen zelfs in het Frans.

Thornburn: We hebben ook weer plezier in het spelen van muziek. We hebben een paar dagen thuis gezeten, dus was er misschien niet zoveel volk, maar wij hadden er zin in. Maar we meenden ook elk woord dat we zongen (*Voulez-vous coucher avec moi ce soir?/C'est la vie*).

Daar twijfelt niemand aan. Bedankt voor het interview en tot in april! ♦

VUB's muziekscène

Interviews met twee beloftevolle bands van bij ons

DOOR PAOLA VERHAERT

In een poging om de gestereotypeerde laissez-fairehouding van de gemiddelde Brusselse student tegen te spreken zocht en vond de Moeial twee boeiende bands, geresideerd op onze campus en actief in het hele land en ver daarbuiten. Geef eerst uw ogen de lust en leg vervolgens uw oren te luister aan de kleurrijke muziek van Young Colour; dat evenwichtig balanceert tussen psychedelische pop en murmelende ritmes. Nummer twee is Dalai Lama Renaissance, muziek gekneet en gebracht door een trio dat de grenzen aftast van de muzikale kunst en inspiratie put uit elk mogelijke bron op de deze aardbol.

d.M.: Wie of wat is Young Colour?

Young Colour bestaat uit twee personen. We spelen een mix tussen elektronische en organische muziek. Zo proberen we een beetje het experimentele te mengen met popelementen.

Jullie zijn geen onbekenden voor de gemiddelde Brusselse concertganger. Jullie stonden al in KultuurKaffee, de finale van de Rockrace in AB en op Central Park Festival. Hebben die optredens belangrijke aanbiedingen opgeleverd?

Die eerste optredens waren eerlijk gezegd niet echtenderend. Toen speelden we onder een andere naam die ik hier niet ga vernoemen. Laten we zeggen dat we het nu bij Young Colour houden. We hebben eigenlijk twee keer meegedaan aan de Rockrace, de wedstrijd voor Brusselse studenten, maar de eerste keer is niet zo goed afgelopen, hoewel we toen ook in de finale stonden. Toen zijn er tijdens het optreden versterkers ontploft en is er totale chaos ontstaan. Daar konden we niet veel aan doen, maar heel ons optreden is er wel door in het honderd gelopen. Met boegeroep tot gevolg.

Trauma's aan overgehouden?

Nee, dat valt wel mee. Dat hoort er nu eenmaal bij

als experimentele muzikant. Je leert ermee leven. Dit jaar spelen we opnieuw op Central Park Festival en deze keer mogen we openen tussen de "echte" bands, omdat we hun wedstrijd vorig jaar hebben gewonnen. Het begint nu wat te lopen. Op 15 december staan we in Trix met Teme Tan, daar ben ik wel benieuwd naar. We hebben ook net een optreden met NewVillager achter de rug, een zeer interessante band trouwens. Er staan ook optredens in Brugge op het programma, maar dat is pas voor in februari of maart.

Het is wel zo dat jullie weg naar succes geplaveid is met optredens. Is dit voor jullie de beste manier om jezelf te promoten, in plaats van campagne te voeren via sociale media?

Ik kan de band niet als een product verkopen, door bijvoorbeeld een biografie te schrijven waarin staat dat je het absoluut moet horen. Ik wil gewoon de muziek overbrengen zodat de mensen zelf een oordeel kunnen vellen.

Tot nu toe blijft een EP of album van Young Colour achterwege. Zijn er al plannen om iets uit te brengen?

Ja, zeker, maar we hebben nu, zoals je zelf zei, veel optredens gepland. We zijn ook bezig met wedstrijden, zo staan we in de finale van Rock-

vonk, wat ook veel tijd in beslag neemt en waardoor we niet echt tijd hebben om op het gemak die plaat te maken. We gaan sowieso wel een reeks EP's uitbrengen in de toekomst. Het plan zou zijn om elke EP als een geheel te benaderen, maar de verschillende EP's moeten niet noodzakelijk dezelfde sound hebben. Maar dat is nog toekomstmuziek.

In de virtuele wandelgangen wordt gefluisterd dat Young Colour muziek maakt onder de term 'chillwave'. Sta je hier achter of walg je van dit soort nieuwe terminologieën?

Ik wil niet echt geassocieerd worden met het ding dat chillwave is. Ik ben er wel gewaar van. Ik vind de bands interessant, maar ik distantieer me wel van dat hele blogwezen. We zien ons ook niet als een indieband, het gaat meer over de muziek en over het creëren van sfeer, maar niet echt over het striken van een bepaalde pose.

Een vergelijking met Animal Collective kan wel beschouwd worden als een compliment. Jullie zijn fan?

Ja, dat is inderdaad een compliment. Zeker omdat we allebei fans zijn van Animal Collective. Ik zou mezelf zeker nooit vergelijken met Animal Collective, omdat zij iets heel origineel doen. We willen wat zij doen niet nadoen. Wat ik het leukste vind aan hen is dat zij hun eigen ding doen en zich niets aantrekken van de buitenwereld. Ze staan echt op zich als een origineel ding.

In dat motto kan je wel vinden?

In dat opzicht zou ik mezelf wel willen vergelijken met Animal Collective. Ik snap ergens wel waarom mensen ons zouden vergelijken, maar we zijn uiteindelijk nog steeds op zoek naar onze eigen sound. We zijn nog een jonge band en er is nog een lange weg te gaan.

Young Colour is nog jong.

Ah, I see what you did there. ♦

Dalai Lama Renaissance: Musica Universale

d.M.: **First things first: waarom hebben jullie gekozen voor de naam Dalai Lama Renaissance?**

Matteo Schuer: Dat is eigenlijk mijn verantwoordelijkheid. De term gaat over de leuke interactie tussen twee delen: renaissance is het kenmerk van de westerse cultuur en Dalai Lama is oosters. Renaissance betekent wedergeboorte, wat ook het hoofdkenmerk is van de Dalai Lama-cultuur. Dalai Lama Renaissance is een wedergeboorte, maar in essentie blijft het dezelfde persoon, net zoals bij de band die ook meerdere ontwikkelingen heeft doormaakt, maar wie luistert hoort wel dat het nog steeds dezelfde band is. Het is de wisselwerking tussen beide betekenissen die ons interesseerde. Dalai Lama Renaissance steekt alles in één term. Het is ook leuk om een beetje die claim te maken. De renaissance probeerde alle kunstakten te verenigen, wat wij ook proberen met onze muziek. We proberen alleszins in die richting te evolueren zodat we niet enkel muziek maken, maar ook proberen te kijken naar hoe je muziek inbrengt, waar muziek wordt gespeeld en welke invloed het heeft op de mensen. Zo proberen we ons op verschillende kunstakten te richten en ons niet te beperken tot enkel muziek, maar uit te breiden naar bijvoorbeeld videokunst.

Jullie proberen de muziek als een allesomvattend geheel te bekijken. Hoe heeft zich dat al vertaald?

Matteo: Door vooral te denken aan en bezig zijn met het visuele. Het is ook niet voor niets dat we eerder een hoesje (afbeelding) hadden dan een bandnaam. We zijn zelf echt bezig met kleuren door bijvoorbeeld verschillende lampen op te zetten in onze muziekrimte. In de sfeer van dat licht beginnen we dan te werken.

Dat gebeurt dan in de studio. Jullie hebben nog niet veel optredens achter de kiezen, toch?

Jergan Callebaut: Vroeger deden we wel mee aan wedstrijden, maar dat dateert van tijden pre-Dalai Lama Renaissance. Als Dalai Lama Renaissance zijn we eigenlijk nog maar een jaar bezig.

Matteo: Daarvoor hebben we al gespeeld, maar toen hadden we vrij veel oosterse invloeden in onze muziek, Dandy Warhols-oriëntaals. In het geheel zit de oude klank wel nog verwerkt.

Het gros van jullie publiek heeft jullie leren kennen via eigen mixtapes. Hoe belangrijk zijn die voor jullie?

Jergan: Toch wel heel belangrijk. De mixtapes vormen een deel van ons algemeen ding, om de muziek waarnaar we luisteren te delen.

Matteo: Het is ook ons visitekaartje. Niet alleen voor het publiek, maar ook voor medeartiesten met wie we misschien in de toekomst een podium kunnen delen of die tips kunnen geven voor bepaalde venues. Het is een manier om ook met artiesten contact te leggen. Zo vragen we altijd toestemming om iemands muziek te gebruiken in een mixtape.

Tom Van Roy: Dat idee is er eigenlijk gekomen toen we voor het eerst contact hebben gelegd met ons grootste idool, TRS-80.

Jergan: Als we één tip mogen meegeven, is het deze band wel.

Matteo: TRS-80 had eigenlijk geen directe invloed, het heeft meer betrekking op zijn aandacht voor muziek. Zijn oog voor detail is uniek.

Tom: De bands op de mixtapes zijn ook onze inspiratiebronnen.

We hadden eerder een hoesje dan een bandnaam.

Matteo: Die dingen kunnen ook andere mensen inspireren. Het is begonnen als logboek om de tracks bij te houden die we naar elkaar doorstuurden, die belangrijk waren voor ons of waarmee we misschien iets zouden doen. En dan is dat zich gaan vertalen in die site. Het is beter gestructureerd en geëvolueerd naar iets dat mooi en toegankelijk is, zodat ook andere mensen er iets aan hebben.

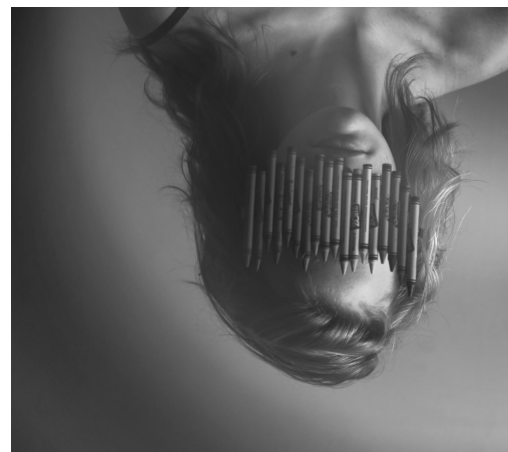
Jergan: Maar vooral belangrijk is dat het nog altijd de sfeer blijft behouden van de blog die minder dan 5000 views kreeg. Zo proberen we ook wat promotie te maken voor nu nog onbekende muziek.

In tegenstelling tot andere bands hebben jullie besloten om je vooral te focussen op studiowerk vooraleer het podium betreden. Was dit een bewuste keuze?

Jergan: Voor mij alleszins wel, het kan wel zijn dat ik hen op dat vlak wat heb gepusht. (lacht)

Tom: Ik heb dat gevoel ergens wel, maar ik vind het zeker niet erg, want op deze manier slaan we misschien stappen over die we niet noodzakelijk moesten zetten. We missen dan weer wel wat live-ervaring.

Matteo: Je omzeilt ook wel een heleboel beperkingen die je hebt als je live speelt, omdat je tijdens het proces in de studio nog een beetje afstand

kunt bewaren. Je kunt iets opnemen, luisteren en aanpassingen maken.

Jergan: Ik vind het toch gemakkelijk om beide echt gescheiden te houden. Ik wil niet dat het ene het andere beïnvloedt, het zijn twee aparte dingen. Al is de basis wel dezelfde.

Matteo: Het is zoals bij Radiohead, die live ook iets compleet anders kunnen brengen dan op plaat.

Jergan: We vinden het toch belangrijk om het interessant te houden voor de luisteraar die de liedjes al kent. Het visuele aspect is ook iets dat live van belang is.

Wat heeft de tijd in de studio opgeleverd? Wat kunnen we nu verwachten?

Jergan: Eerst zal de EP uitkomen. Dat zijn twee liedjes van de vroege periode die herwerkt zijn met de nieuwe sound en één liedje dat heel recent is. Daarbovenop zullen er drie remixes op te vinden zijn. De EP zou een kleine en toegankelijke introductie moeten worden. Het album is ook al zo goed als klaar, waar dan weer tien liedjes op staan. De EP (uitsluitend op vinyl, nvdr.) wordt op 20 februari gereleased.

Wat de muziek zelf betreft worden jullie geregeld gelinkt aan bands zoals Mount Kimbie en James Blake. Hoe gaan jullie om met deze vergelijkingen? Beschouwen jullie jezelf als kinderen van deze generatie?

Jergan: Ik ga er niet echt positief mee om, hoewel ik er wel door beïnvloed ben. De invloed kan er zijn, maar we maken toch duidelijk iets anders. Ik wil niet in het rijtje staan van opvolgers. We zijn er inderdaad mee opgegroeid, maar we zijn geen navolgers. We gaan ook uit die invloeden treden, een evolutie die we nu al opmerken. Je voelt het ook gewoon, de post-dubstepscene is voorbij, dus waarom zouden wij ons hieraan vasthouden? ♦

AGENDA

THEATER

- Niks of Niks

12 - 14 januari 2012, 20u30

'Niks of Niks' is het nieuwe hoofdstuk van de reeks 'verlichtingen' van Jan Decorte, verwijzend naar de komedie van Shakespeare's 'Much ado about nothing'. Het gaat over de onbenulligheid van het menselijk gedoe, de kleinheid en onnozelheid van de mensen.

Plaats: Kaaitheater

Prijs: €16-€12

- Badgag Café

6 - 31 december, 20u30

De komedie gebaseerd op 1001 nachten speelt zich af in Bagdad onder het bewind van Sulliman de Fantastische. Ze gaan op zoek naar de genie in de olielamp. De zoektocht brengt grappige momenten met zich mee.

Plaats: Magic Land Theatre

Prijs: €18-€15-€1.25

LITERATUUR

- Adam Zagajewski

14 december, 20u30

Adam Zagajewski is een dichter-essayist en Nobelprijskandidaat, afkomstig van Oekraïne. Hij woonde in de jaren '70 in Polen, verhuisde daarna naar Parijs en keerde tien jaar geleden terug naar Krakau. Hij zal over identiteit en cultuur reflecteren samen met de Belgische Johan De Boose, specialist inzake Polen.

Plaats: BOZAR

Prijs: €5

TENTOONSTELLING

- LIBRARIUM. Museum over de geschiedenis van het boek en het schrift

3 januari 2011 - 30 december 2013

In deze tentoonstelling kom je alles te weten over de geschiedenis van boeken, schriften en bibliotheken. Er wordt gebruik gemaakt van authentieke documenten en audiovisuele elementen. Je maakt kennis met verschillende soorten geschriften, van de hiërogliefen tot de SMS, boeken met ongewone vormen, handschriften van bekende auteurs, minuscule boekjes, kranten,..

Plaats: Koninklijke Bibliotheek van België

Openingsuren: ma. tot za. van 9u tot 17u

Prijs: gratis

- De toekomst kwam uit de lucht. Sabena

30 september 2011 - 26 februari 2012

Een overzichtstentoonstelling van de luchtvaartmaatschappij Sabena waarin onder andere verschillende uniformen, affiches, stoelen en andere ten toon gesteld worden vanaf de geboorte van de maatschappij in 1923 tot het faillissement in 2001.

Plaats: KMKKG

Openingsuren: di. tot vr. van 9u30-17u/ za., zon. en feestdagen: 10u-17u

Prijs: €8-€7-€3-gratis

- Bauhaus XX-XXI: Un héritage vivant - Photographies de Gordon Watkinson

23 oktober 2011 - 5 februari 2012

De tentoonstelling toont maquettes van de gerealiseerde Bauhaus-architectuur gespiegeld aan foto's van dezelfde gebouwen van de Amerikaan Gordon Watkinson. Deze gaat zich voornamelijk focussen op de realisaties tussen 1923 en 1930, ontworpen door onder andere: Walter Gropius, Ludwig Mies van der Rohe, Hannes Meyer, Georg Muche en Richard Paulick.

Plaats: CIVA

Openingsuren: van di. tot zo. van 10u30 tot 18u

Prijs: €6-€4-€2-gratis

- Handmade

8 april - 31 december

Een tentoonstelling over de wereld vóór het naaimachine, waarin alles nog handgemaakt werd. Een expositie aan de hand van schoolboekjes, patronen, hoeden van authentieke Brusselse make-lij, vesten voor mannen, bloezen voor vrouwen, jurken en jassen, allen te dateren voor 1850.

Plaats: Museum voor het Kostuum en de Kant

Openingsuren: ma., di., do., vr., za, zo. van 10u tot 17u

Prijs: €4

MUZIEK

- Geike

13 december, 20u

Na haar carrière bij Hooverphonic, stelt Geike haar beloftevol soloproject voor in de Botanique. Door haar veelzijdig stemgeluid komt ze weg met een ommezwaai in haar zangstijl. In haar nieuwe plat wil ze de fans laten dromen.

Plaats: Botanique

Prijs: €13-€16-€19

- Black Lips

17 december, 18u30

The Black Lips zijn een zelfverklaarde flower punk band uit de VS. Met een aardige reputatie in de achterzak (op hun palmares: braken, urineren, naaktheid, muilen, vuurwerk en een kip) hebben ze intussen al een niet onaanzienlijke fanbase opgebouwd die hun stijl, een mishmash van garage, punk, blues en country, ten zeerste weet te appreciëren. In 2011 verscheen een verse plaat, Arabia Mountain, op Vice Records (enige smet: de producer was Mark Ronson).

Plaats: Vaartkapoen

Prijs: €16-€19

- Schradinova

22 december, 12u30

Janne Schra (zangeres) brengt een mix van stijlen met fantasierijke teksten. Schadinova brengt liedjes over een potlodenrevolutie, een verzonnen Italiaanse familie, verlangende vrachtwagenchauffeurs, het weeralarm, enzovoort...

Plaats: Music Village

Prijs: gratis

- Baxter Dury

14 januari, 20u

Baxter Dury, de zoon van Ian Dury (stichter van de mythische groep The Blockheads), is niet meer dat stoïcijnse poserende knulletje op de hoes van The Blockheads' album "New Boots And Panties!!" uit 1977. Sinds enkele jaren al schiep hij zijn eigen soort eigenzinnige pop. Zijn derde album "Happy Soup" werd geproduceerd door Craig Silvey (Arctic Monkeys, Portishead) en is, zoals de naam al aangeeft, simpelweg een ode aan het leven in popmuziek. Tegelijk rijk aan ideeën en melancholisch, geheel gedragen door de ernstige, zachte en nonchalante stemkleur van Dury jr.

Plaats: Botanique (Rotonde)

Prijs: €15-€12-€9

Data, prijzen, adressen etc. zijn allemaal onder voorbehoud. De redactie is niet verantwoordelijk voor enige foute informatie of wijzigingen.

Cafétip van de maand: Café Walvis

Locatie: Rue A.Dansaert 209, 1000 Brussel

De Walvis is gesitueerd op de hoek van de Vlaamse Steenweg en de Dansaertstraat, dichtbij metrostation Graaf Van Vlaanderen. Het café doet zijn naam eer aan met zijn nautisch interieur. De eigenaars zijn dezelfde mensen als die achter De Markten, ergo ze schuwen geen hippe feestjes, zoals bijvoorbeeld *Mad Men*-party's. Op regelmatige basis organiseren ze er optredens van Belgische en internationale groepen.

Je kan er ook binnenspringen voor een late snack, want de keuken blijft open tot 22u30. Op de menukaart staan de klassiekers zoals een croque-monsieur, maar je kan er ook iets exotischer kiezen zoals tapa's. De bierkaart bevat buiten de klassiekers ook een aantal minder gekende bieren. Een aanrader is de Papagei. (pvdv)

(foto: Sarah Hamdi)

Colofon

Adres: Triomflaan 35, 1160 Brussel

Mail: moeial@vub.ac.be

Web: www.vub.ac.be/moeial

+ facebook, twitter, issuu

Hoofdredacteur: Ruben Claesen

Adjunct-redacteur: Stéphanie Romans

Secretaris: Joren Janssens

Redactieleden: Nathaniël Bovin, Jeroen

Derkinderen, Olivier Dieleman, Sarah Fellahi, Sarah Hamdi, Kenneth Pontzele, Piet Van de Velde, Paola Verhaert

Redactiemedewerkers: Sandro González-Maseda, Sarah Heyl, Jurgen Masure, Michael Verbauwhede, Anke Verbeke

Fotografie: Sarah Fellahi, Sarah Hamdi

Ereleden: M. Magits, Jean-Paul Sartre, Jim Van Leemput

Eindredactie: Nathaniël Bovin, Ruben Claesen,

Sarah Fellahi, Joren Janssens, Kenneth Pontzele, Stéphanie Romans, Piet Van de Velde, Paola Verhaert

Jaarabonnement: 30 euro

Stuur uw aanvraag en adresgegevens naar moeial@vub.ac.be

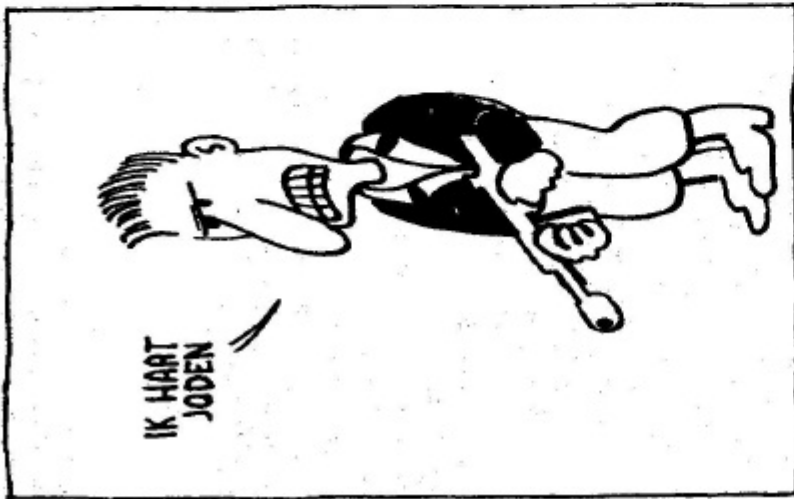
Oplage: 1600 exemplaren

Formaat: 236 mm x 300 mm

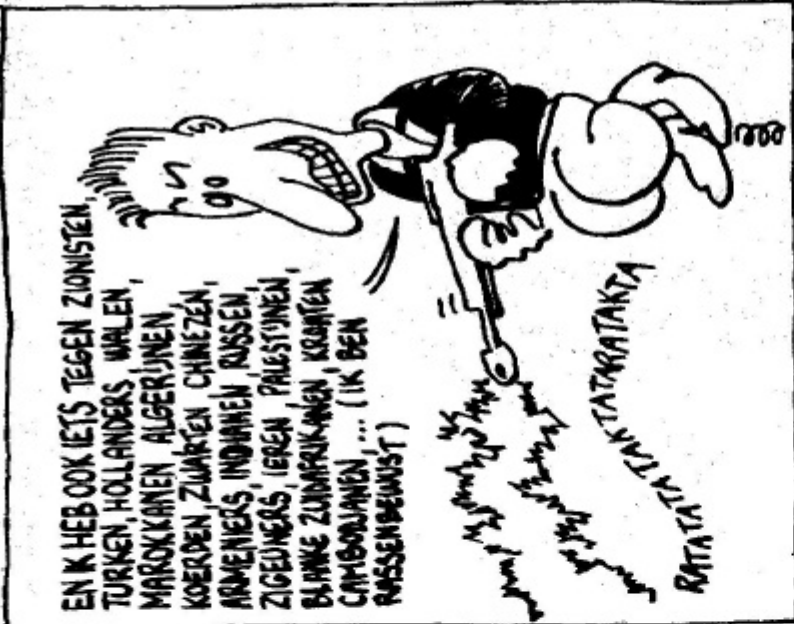
Verantwoordelijke uitgever: Ruben Claesen, de Moeial, Triomflaan 35, 1160 Oudergem

*Artikels die onder persoonlijke titel verschijnen, reflecteren de mening van de schrijver.
Waarschuwing: satire en sarcasme zijn vaak voorkomende stijlelementen.*

L'ANARCHIE VAINCRA L'ANARCHIE

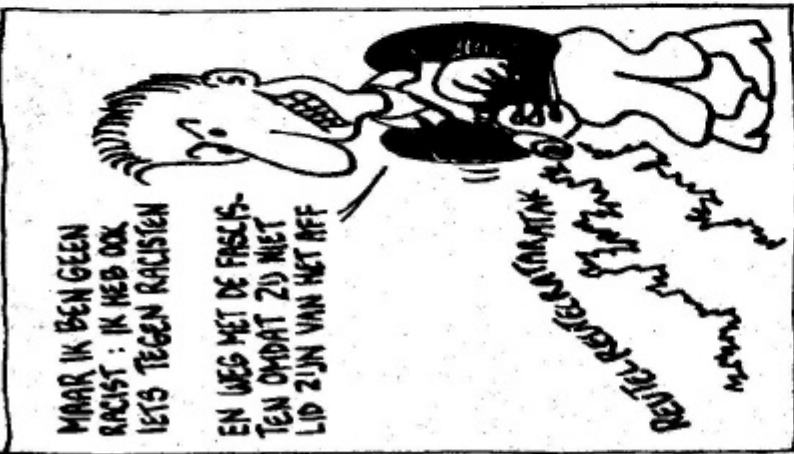

IK HART
JODEN

EN IK HEB OOK IETS TEGEN ZIONISTEN,
TURKEN, HOLLANDERS, WALLEN,
MAROKKANEN, ALGERIJNEN,
KOERDEN, ZWARTEN, CHINEZEN,
ARMENIERS, INDIJNEN, RUSSEN,
ZIGEWIERS, IEREN, PALESTIJNEN,
BLANKE ZWARTKUNEN, KOORTEN,
CAMBOUJANEN, ... (IK BEN
RASSENBEWUST)

RATA TATA
TAN TATATRAKATA

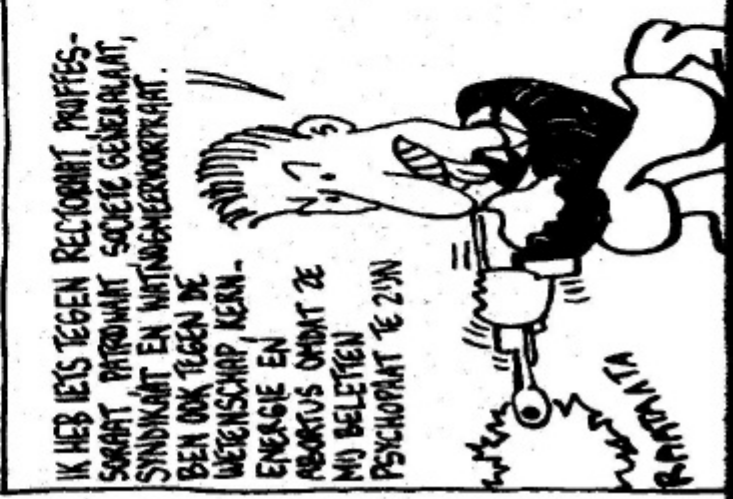

MAAR IK BEN GEEN
RACIST : IK HEB OOK
IETS TEGEN RACISTEN
EN WEG MET DE FRISCIS-
TEN OMDAT ZIJ NIET
LID ZIJN VAN HET AEF

RETTEL REIGEN
AANKAK
WAAAA

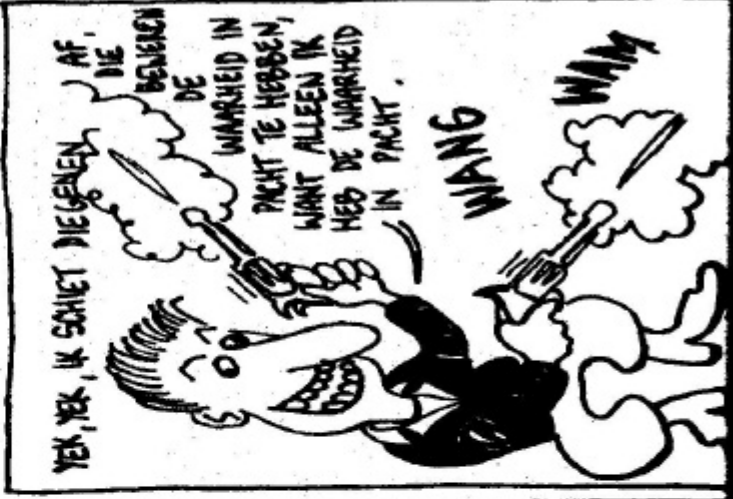

IK HEB IETS TEGEN MARXISTEN OMDAT ZIJ
GEEN ECHTE MARXISTEN ZIJN, TEGEN
DE ECHTE MARXISTEN OMDAT ZIJ
NIET LINKS GEWEG ZIJN TEGEN
DE LINKSEN OMDAT ZIJ TE RECHTS
ZIJN EN TEGEN DE LIBERALEN
OMDAT ZIJ NIET RECHTS GEWEG
ZIJN. IK HEB OOK IETS TEGEN
ZG. ANARCHISTEN, OMDAT IK
DE ENIGE ANAAR BEN.

IK HEB IETS TEGEN RECTORAAT, PROFES-
SORAAT, PATRONAAT, SOCIALE GEWELDAAT,
SYNDICAAT EN NIETINGHEERDOORPRAAT.
BEN OOK TEGEN DE
WETENSCHAP, KERN-
ENERGIE EN
ABORTUS OMDAT ZE
MIJ BELETEN
PSYCHOPRAAT TE ZIJN

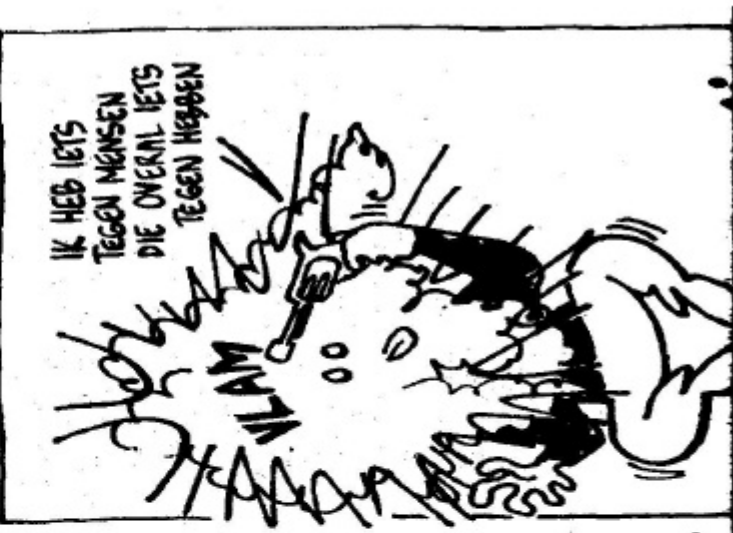
WAAAA

YEK, YEK, IK SCHIET DIE GEEN AF,
DIE DE
BENICHEN
DE
WAARHEID IN
PACHT TE HEBBEN,
WANT ALLEEN IK
HEB DE WAARHEID
IN PACHT.

WANG

WANG

IK HEB IETS
TEGEN MENSEN
DIE OVERAL IETS
TEGEN HEBBEN

WAAAA

(LEEGTE)